

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA KVĚTINY A OKRASNÉ ROSTLINY

2017

ZDROJE INFORMACÍ, ZPRACOVATELÉ PODKLADŮ:

Český statistický úřad, Praha
Generální ředitelství cel, Praha
Ministerstvo zemědělství, Praha
Svaz květinářů a floristů ČR, Olomouc
Svaz školkařů ČR, Olomouc
Školkařský svaz Ovocnářské unie ČR
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
Státní zemědělský intervenční fond, Praha
Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s., Praha
AIPH – Mezinárodní asociace zahradnických producentů
(International association of horticultural producer)

Odbor rostlinných komodit MZe

Autorka:

Ing. Viola Kozderová, MZe

Ředitel odboru rostlinných komodit:

Ing. Zdeněk Trnka, MZe

Vedení odboru touto cestou děkuje za spolupráci všem zpracovatelům podkladů.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici v budově Ministerstva zemědělství.

Dále jsou rovněž k dispozici: <http://www.eagri.cz>,

navigace – zemědělství, rostlinné komodity, okrasné rostliny – situační a výhledové zprávy.

Vlastník fotografie:

Ing. Viola Kozderová

Vydalo: Ministerstvo zemědělství, Těšnov 65/17, 110 00 Praha I

Internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-419-0

Tisk a distribuce: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, www.uzei.cz

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
KVĚTINY
A OKRASNÉ ROSTLINY

PROSINEC
2017

OBSAH

Úvod	3
Souhrn	3
Část A – Obecná část	4
Zásahy státu a opatření EU	4
Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU	4
Společná organizace trhu EU – živé rostliny a květiny	5
Vnější obchodní politika EU	6
Daňová politika	7
Dotační politika	7
Normy jakosti a požadavky na rozmnožovací materiál	15
Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě	16
Zapojení ČR do mezinárodní spolupráce a obchodu	19
Spolupráce odborné praxe a státní správy	20
Část B – Květinářství a školkařství ve světě a v EU	21
Část C – Květinářství a školkařství v ČR	28
Část D – Květinářství v ČR	29
Současný stav tuzemského květinářství	29
Spotřeba a užití květin v ČR	30
Cenový vývoj v ČR	31
Zahraniční obchod ČR s květinami	32
ČÁST E – Školkařství okrasných druhů v ČR	40
Současný stav tuzemského školkařství okrasných druhů	40
Spotřeba a užití školkařských výpěstků v ČR	42
Cenový vývoj výpěstků okrasných druhů	42
Zahraniční obchod ČR se školkařskými výpěstky okrasných druhů	43
ČÁST F – Školkařství ovocných druhů v ČR	45
Současný stav školkařství ovocných druhů v ČR	45
Spotřeba a užití školkařských výpěstků ovocných druhů	48
Cenový vývoj školkařských výpěstků ovocných druhů	49
Zahraniční obchod ČR se školkařskými výpěstky ovocných druhů	50

ÚVOD

Předkládaná situační a výhledová zpráva Květiny a okrasné rostliny, vydávaná Ministerstvem zemědělství (MZe) ve dvouletém cyklu, navazuje na situační a výhledovou zprávu „Květiny a okrasné rostliny“ z roku 2015. Představuje souhrnně sektor květinářství a školkařství ovocných i okrasných druhů.

Uvedené zahradnické oblasti nejsou předmětem pravidelných statických šetření, proto předkládaný přehled vznikl především na základě dat jednotlivých odborných svazů.

SOUHRN

Oblast květinářství a školkařství okrasných druhů společně se školkařstvím ovocných druhů jsou nedílnou součástí zemědělské rostlinné výroby. Vyznačují se několika společnými charakteristikami, mezi které patří především vysoká intenzita produkce, velký podíl ruční práce a používání speciálních pěstebních technologií zahrnující speciální mechanizaci a pěstební plochy (skleníky, fóliovníky, kontejnerovny). Produkty jsou nepotravinářského charakteru. Pěstuje se velký počet rodů, druhů, odrůd a kultivarů různými zahradnickými postupy. Pěstební plochy jednotlivých podniků nejsou veliké a často jsou pod úrovní základní minimální výměry pro přímé platby.

V ČR jsou květinářství a školkařství zahradnickými obory s velmi dlouhou tradicí, zručnost a zkušenosti českých zahradníků byly vždy pojmem.

Květinářské a školkařské výpěstky nacházejí uplatnění ve výsadbách trvalých kultur a ve výsadbách uskutečňovaných v rámci programů na ochranu přírody, krajiny a městské zeleně.

V roce 2016 dosáhla v ČR produkce květin a školkařských výpěstků podle údajů ČSÚ hodnoty 3,5 mld. Kč, což představuje 4,5% podíl na celkové rostlinné výrobě v ČR v tomto roce.

Tuzemská květinářská produkce vykazuje rostoucí trend. Podle šetření Svazu květinářů a floristů ČR (SKF) byly v ČR v roce 2016 vypěstovány květiny v hodnotě 2,2 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 3,7 %. Největší podíl výroby zaujímají záhonové a balkonové rostliny (52 %) a hrnkové rostliny (35 %). V roce 2016 byla nejvyšší spotřeba květin. V tomto roce každý občan ČR nakoupil květiny v hodnotě 1 091 Kč. **Bilance zahraničního obchodu** s produkty květinářství je výrazně pasivní, záporné saldo přesahuje v roce 2016 hodnotu 3,2 mld. Kč. Pozitivní skutečností je stoupající trend vývozu tuzemských výpěstků, a to především hrnkových a balkonových rostlin.

Tuzemská produkce okrasných dřevin zažívá v současné době stagnaci až mírný propad. V roce 2016 klesla výměra ploch školek dle údajů Svazu školkařů ČR (SŠ ČR) na 1 130 ha, ubývá také počet školkařských podniků. **Bilance zahraničního obchodu s okrasnými dřevinami** je vysoce pasivní, v roce 2016 dosáhla 535,8 mil. Kč. Došlo k meziročnímu snížení dovozu školkařských výpěstků o 2 %, naopak se zvýšil vývoz o 14 % na hodnotu 193,6 mil. Kč. Tuzemští školkaři nacházejí nová místa odbytu především na Slovensku, ale stále více také v Německu, Polsku a Rakousku. Největší vývozní položkou jsou výpěstky venkovních stromů a keřů.

Tuzemská produkce výpěstků ovocných dřevin po mírném poklesu v roce 2015 se opět v roce 2016 navýšila. V tomto roce bylo vypěstováno 12 mil. ks školkařských výpěstků, což představuje meziroční nárůst o 22 %. Roste obecně zájem o výpěstky kontejnerované a určené pro malospotřebitele, především o malé ovocné druhy jako jsou borůvky, maliník, ostružiník a další. **Bilance zahraničního obchodu s ovocnými výpěstky** je převážně pasivní. Její hodnota však kolísá ve velkém rozmezí od záporného salda 33 mil. Kč (rok 2013) až po kladné saldo v roce 2015 v hodnotě 23 mil. Kč. Kladné saldo bylo zaznamenáno i v roce 2016.

ČÁST A - OBECNÁ ČÁST

Zásahy státu a opatření EU

Do této kapitoly je zahrnuto:

- **Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU**
- **Společná organizace trhu EU – živé rostliny**
- **Vnější obchodní politika EU**
- **Daňová politika**
- **Dotační politika**
- **Normy jakosti a požadavky na rozmnožovací materiál**
- **Právní předpisy vztahující se ke komoditě**
- **Zapojení ČR do mezinárodní spolupráce a obchodu**
- **Spolupráce odborné praxe a státní správy**

Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V rámci Evropské unie, jejímž členem se od 1. 5. 2004 stala i Česká republika, nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. Pro dovozy zboží ze zemí, které nejsou součástí ES, platí společný celní sazebník.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém INTRASTAT (informace na www.czso.cz).

Systém Intrastat je povinný pro všechny členské státy EU, není však jednotný v oblasti sběru prvotních údajů (např. ve formě výkazu, v organizačním zabezpečení, v rozlišení obchodních transakcí, ve sběru některých údajů a způsobu jejich vykazování, ve výši prahů pro vykazování apod.).

Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR může vzniknout jen osobám (právníkům i fyzickým) registrovaným nebo identifikovaným v ČR k DPH, tj. osobám, kterým finanční úřad přidělil DIČ. Zpravodajskými jednotkami se mohou stát nejen tzv. plátcí DPH, včetně zastupujících členů skupin spojených osob registrovaných DPH jako skupiny v souladu s ustanovením § 5a až 5c zákona o DPH, ale i právnické osoby, jako jsou např. veřejnoprávní instituce, státní orgány, orgány samosprávy a jiné, které jsou podle zákona o DPH osobami identifikovanými k dani. Povinnost vykazovat data pro Intrastat může vzniknout také zpravodajským jednotkám, které jsou osobami registrovanými k DPH současně v ČR i v jiném členském státě a v ČR nemají své sídlo, místo podnikání nebo provozovnu, nebo i zahraničním osobám s daňovou povinností k DPH v ČR, pokud se registrovaly k DPH a DIČ jim přidělil Finanční úřad pro Prahu I. Místně příslušným celním úřadem pro odevzdávání výkazů pro Intrastat i pro registraci k elektronickému předávání těchto výkazů je pro tyto zpravodajské jednotky Celní úřad pro hlavní město Prahu, Washingtonova 7, Praha I.

Prah pro vykazování je limit hodnoty odeslaného nebo přijatého zboží, který činí 8 mil. Kč fakturované hodnoty zboží odeslaného do jiného členského státu EU i přijatého z jiné členské země EU.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91,
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92,

- c) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů,
- d) Příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 – prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2016/1821,
- e) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/1992, kterými se vydává celní kodex Společenství,
- f) Nařízení komise (EU) č. 1106/2012, kterými se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 471/2009, o statistice Společenství týkající se zahraničního obchodu se třetími zeměmi, pokud jde o aktualizaci klasifikace zemí a území,
- g) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterými se stanoví celní kodex Unie, včetně prováděcích nařízení č. 2015/2446, 2015/2447 a 2016/341,
- h) Směrnice Rady 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.

Základní právní předpisy České republiky související se zahraničním obchodem

- **Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon,**
- **Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,**
- **Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů,**
- **Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,**
- **Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů,**
- **Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky,**
- **Vyhláška č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, které se nenacházejí v jejich sídlech,**
- **Zákon č. 90/2012 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,**
- **Nařízení vlády č. 244/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky.**

Společná organizace trhu EU – živé rostliny a květiny

V rámci Společné zemědělské politiky EU (SZP) jsou květiny a školkařské výpěstky zahrnuty do vlastní společné organizace trhu (SOT) pod názvem *živé rostliny a květiny*. Tato skupina zahrnuje široké spektrum produktů – celou kapitolu 06 celního sazebníku, tj. cibule, hlízy, živé rostliny (okrasné rostliny a školkařské výpěstky, sadbu zeleniny, jahodníku a květin apod.) a květinářské produkty.

Evropská komise je tak oprávněna v rámci regulace SOT s květinami a živými rostlinami:

- pomoci přizpůsobit zásobování podle požadavků trhu přijetím opatření
  - **zvyšujících a zajišťujících kvalitu trhu;**
  - **lépe organizujících vlastní produkci, zpracování a marketing;**
  - **usnadňujících sledování vývoje cen;**
  - **umožňujících zavedení krátko- a dlouhodobých předpovědí, založených na průměru produkce;**
- požadovat licence na dovoz určitých produktů, jako nástroje řízení trhu;
- ročně stanovit (před obchodní sezónou) jednu nebo více minimálních cen pro komodity pod KN kódem 060110 pro vývoz do třetích zemí; v tomto případě pak tyto produkty smí být vyváženy pouze za tuto minimální cenu nebo cenu vyšší.

V rámci umožnění růstu trhu a zároveň snížení administrativní zátěže zemědělců společně se zjednodušením a zprůhledněním pravidel EU zrušila obchodní normy pro živé rostliny, používané od roku 1968.

Základní nařízením pro SOT je **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013**, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a kterým se zrušují NR (EHS) č. 99/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, ve znění pozdějších předpisů.

Vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník. Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s nařízením Komise EHS č. 2658/87), elektronická podoba na adrese:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/ nebo na adrese www.celnisprava.cz/cz/aplikace a 1x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Česká republika jako členský stát EU participuje na **bilaterálních dohodách, které má EU uzavřeny s mimounijními zeměmi (tzv. třetími zeměmi)**. Formy těchto dohod jsou různé a postihují různé úseky a úroveň spolupráce. Většina z nich obsahuje část týkající se buď obchodu se zemědělskými a potravinářskými výrobky, nebo spolupráce v oblasti zemědělství. Nejčastějším typem dohod jsou **dohody asociační (AA)**, které zakládají přidružení (obvykle včetně vytvoření zóny volného obchodu – FTA) a jsou uzavírány se zeměmi, které buď hodlají vstoupit do EU, nebo chtějí mít s EU velmi úzké obchodní vztahy (např. Moldavsko, Gruzie, Srbsko, Ukrajina atd.).

Jednou z forem **dohod o volném obchodu (FTA)**, které poskytují preferenční obchodní koncese za účelem postupného uvolnění obchodu, jsou **dohody o volném obchodu (DCFTA)**, jejichž podoba v poslední době nabývá formy **prohloubené a komplexní dohody**.

Významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu je oblast Středomoří EUROMED (Maroko, Palestinská území, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko, Izrael, Sýrie).

Neméně využívanou smluvní základnou pro spolupráci se zeměmi, kterým EU poskytuje různé formy pomoci za účelem jejich rozvoje, jsou **dohody o partnerství a spolupráci (PCA) a dohody o hospodářském partnerství (EPA)**. V rámci těchto dohod může EU poskytnout partnerským třetím zemím **autonomní obchodní preference (ATP)**, umožňující bezcelní přístup jejich zboží na unijní trh (např. Moldavsko, autonomní kvóty pro hroznové víno, jablka a švestky).

Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, tzn. se členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Neméně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (**ACP**). Významné jsou rovněž preferenční dohody s Tureckem, Izraelem, dále dohody s Čínou, Chile, Makedonií, Mexikem a Mongolskem.

S vyspělými mimoevropskými zeměmi, jako je Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejská republika, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA, probíhá obchod EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání.

Pro úplnost je třeba zmínit, že za stanovených podmínek je možné partnerům poskytnout **jednostranné (autonomní) preference**, obvykle v podobě snížení, resp. odstranění celních sazeb. EU této možnosti využívá ve vztahu vůči rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím podle Všeobecného systému preferencí zemím západního Balkánu, zemím Východního Partnerství, 20 zámořským zemím a územím, s nimiž mají Dánsko, Francie, Velká Británie a Nizozemsko zvláštní vztahy.

Daňová politika

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, jsou upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem. Základní sazba daně je stanovena ve výši 21 % a snížené sazby ve výši 15 %. Kapitola 06 (živé dřeviny a jiné rostliny; cibule, kořeny a podobné; řezané květiny a okrasná zeleň) celního sazebníku je zařazena do skupiny podléhající snížené sazbě DPH, tj. 15 %, do stejné sazby je zařazena i kapitola 12 (olejná semena a olejnaté plody; různá zrna, semena a plody; průmyslové nebo léčivé rostliny; sláma a pícniny).

Dotační politika

Reforma společné zemědělské politiky (SZP) z roku 2013 přinesla nové nastavení parametrů jak pro přímé platby, tak pro Program rozvoje venkova. Nově SZP zároveň umožňuje členským státům větší míru rozhodování o zacílení finančních prostředků, včetně jejich přesunu mezi pilíři, tedy mezi přímými platbami a Programem rozvoje venkova.

Veškeré informace o dotační politice MZe jsou uvedeny na webu: <https://portal.mze.cz/ssl/web/mze/dotace/>.

A) Národní podpory (STATE AID)

Dotační programy Ministerstva zemědělství v zemědělství a potravinářství

MZe vydává každoročně dokument, ve kterém stanoví své dotační programy a podmínky jejich poskytování. Pro rok 2017 byl dokument **Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2017** na základě § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, schválen usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky č. 1569 z 55. schůze konané dne 23. února 2017.

Pro skupinu květin a školkařských výpěstků přicházejí v úvahu následující tituly:

■ 1. I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách a podpora dopravy závlahové vody

Účelem je zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele, vinných hroznů a školkařských výpěstků. Předmětem dotace je vybudování funkční kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách mimo území hl. města Prahy. U školek se dotace vztahuje na plochy určené k produkci školkařských výpěstků určených k výsadbě ovocných sadů, chmelnic, vinic a k produkci školkařských výpěstků okrasných školek. Podmínkou je, že příjemce dotace bude s předmětem dotace podnikat min. 7 let.

Sazba dotace je do 72 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy.

V tomto dotačním programu byly v roce 2016 proplaceny 3 žádosti školkařům v hodnotě 414 600 Kč na celkem 6,91 ha, při sazbě 60 000 Kč/ha. V roce 2017 si školkaři nežádali.

■ 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

3. d. – podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým a abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, pícnin, zelenin, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin. Podpora do výše 70 % prokázaných vyjmenovaných nákladů. Příjemce dotace musí vyjádřit svůj souhlas se zpřístupněním výsledků podporovaného programu pro veřejnost.

Podpora je poskytována dle článku 31 nařízení Komise (EU) č. 702/2014.

▪ 9.A.b. Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

Podporováno je vydávání publikací doporučených odrůd a souvisejících informací, poskytovaných pěstitelům zdarma, pořádání výstav pěstovaných rostlin, podpora pořádání seminářů a školení pro pěstitelskou veřejnost a podpora zajištění samostatných odrůdových zkoušek registrovaných odrůd polních plodin za účelem zajistit získání a šíření informací o pěstitelských vlastnostech registrovaných odrůd polních plodin, které jsou následně publikovány. Žadatelem o podporu může být jen subjekt splňující kritéria malého a středního podniku ve smyslu Přílohy I nařízení Komise (EU) č. 702/2014. Podpora je poskytována na základě čl. 21 a čl. 24 nařízení Komise (EU) č. 702/2014.

V dotačním programu 9.A.b.1–3 v roce 2016 bylo v sektoru květinářství a školkařství proplaceno 34 žádostí v hodnotě 3,5 mil. Kč. V roce 2017 bylo proplaceno 27 žádostí v hodnotě 5,6 mil. Kč.

▪ 9.F. Podpora poradenství v zemědělství

Účelem je konzultační a metodická pomoc zemědělským podnikům formou šíření informací o opatřeních Programu rozvoje venkova ČR a o aktuálních problémech při realizaci společné zemědělské politiky; transfer výsledků vědy a výzkumu do praxe. Zejména jde o:

9.F.e. Regionální přenos informací **prostřednictvím Krajských informačních středisek** pro rozvoj zemědělství a venkova (KIS), podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Výše podpory je do 100 % (min. 60 %) uznatelných nákladů na plán činnosti na daný kalendářní rok. Průměrná výše očekávaných uznatelných nákladů stanovených v plánu činnosti na jeden subjekt by se měla pohybovat v rozmezí 2 000 000 Kč až 9 000 000 Kč.

9.F.i. Odborné konzultace k podpoře poradenství v zemědělství, zaměřená na odborné konzultace formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 60 minut), které pomohou tazateli, tj. mikro, malým a středním podnikům, zodpovědět jednotlivý odborně zaměřený dotaz provozního charakteru. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční). Výše podpory je odlišena dle daného subjektu:

- a) sazba do 450 000 Kč/žadatele, u něhož se na řešení výzkumných projektů podílí max. 30 zaměstnanců,
- b) sazba do 550 000 Kč/žadatele, u něhož se na řešení výzkumných projektů podílí min. 31 zaměstnanců.

Intenzita podpory:

- a) konzultace k odborným tématům: do výše 50 % způsobilých nákladů,
- b) konzultace k inovacím: do výše 100 % způsobilých nákladů (výše podpory na tyto poradenské a podpůrné služby poskytnutá v kterémkoli období tří let nepřesáhne 200 000 EUR na jeden podnik).

▪ 9.H. Podpora účasti na mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí

Podpora marketingu a propagace vystavovatelů z České republiky, jejich výrobků, případně služeb na vybraných mezinárodních veletrzích a výstavách v zahraničí.

V roce 2017 využili školkaři tohoto dotačního programu, kdy jim byla poskytnuta dotace v hodnotě 24 tis. Kč.

▪ 10.D. Podpora evropské integrace nevládních organizací

Účelem je podpora vstupu, členství, zastoupení členství a činnost českých stavovských agrárních nevládních organizací (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích (podpora rozvoje demokratické občanské společnosti), za které se z hlediska tohoto dotačního titulu pro rok 2017 považují: Konfederace mladých farmářů (CEJA), Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA), Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECA), FoodDrinkEurope, Konfederace evropských vlastníků lesa (CEPF), Evropská federace obecních lesů (FECOF), Asociace evropských regionů horských oblastí (EUROMONTANA), Sdružení evropských vinařských regionů (AREV), IFOAM EU Group, Organizace evropských vlastníků půdy (ELO), Farm Europe, Evropská komise, Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů. Výše podpory je fixní částka dle rozhodnutí MZe podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací. Podpora je poskytnuta formou dotace do hospodářského výsledku (dříve neinvestiční).

■ 10.E.c. Podpora České technologické platformy pro ekologické zemědělství

Účelem je podpora činnosti technologické platformy zaměřená na posílení funkčnosti, budování vnitřní struktury, personálního zajištění a zapojení do národních i evropských struktur, a plnění odborně příslušných cílů Akčního plánu ekologického zemědělství na roky 2016–2020. Informační a propagační činnost sloužící k propagaci cílů, aktivit a výsledků práce platformy, včetně zajištění přenosu informací mezi vědou, výzkumem a zemědělskou a podnikatelskou praxí z oblasti ekologického zemědělství a produkce.

■ 13. Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Účelem dotace je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků, respektive krmiv na evropském trhu, hlavně s ohledem na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků. Zabezpečení funkčnosti a účinnosti jakostních systémů (včetně integrované prevence a omezování znečištění).

Dotaci lze poskytnout pro:

- a) modernizace výrobních zařízení,
- b) zavádění nových technologií,
- c) investice do technologií související s diverzifikací produkce provozovny o další nové výrobky,
- d) investice do technologií související se zásadní změnou výrobního postupu stávající provozovny,
- e) zlepšení a racionalizaci postupů zpracování zemědělských produktů,
- f) investice ke zlepšování a monitorování kvality potravinářských výrobků, resp. krmiv,
- g) zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí,
- h) zavádění technologií souvisejících s dohledatelností potravinářských výrobků, resp. krmiv.

B) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (dále jen „PGRLF“) již od roku 1993 podporuje stávající, ale i začínající zemědělské podnikatele. Umožňuje obnovovat investice, které jsou pro zemědělský resort neustále vysoce potřebné a bez podpory PGRLF obtížně dostupné. Podporou pojištění se daří postupně zvyšovat stále nedostatečnou úroveň propojištěnosti v pojištění plodin a zvířat a tím do jisté míry eliminovat specifická rizika podnikání v zemědělském sektoru.

Hlavním předmětem činnosti PGRLF je v současné době subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce ze zemědělské výroby. Dalšími činnostmi PGRLF je finanční podpora pojištění plodin, hospodářských zvířat a lesních porostů, podpora ve formě úvěrů poskytovaných PGRLF na nákup nestátní zemědělské půdy nebo podpory sociálního zemědělství či podpora ve formě zajištění komerčních úvěrů. Aktuální informace o pravidlech pro poskytování podpor PGRLF jsou uvedeny na internetové stránce fondu: www.pgrlf.cz.

Vybrané programy PGRLF pro rok 2017:

Program Zemědělec

Program zaměřený na vytvoření předpokladů pro další rozvoj prvovýrobců zemědělské produkce. Podpora ve formě dotace části úroků z investičních úvěrů na nákup zemědělské techniky do zemědělské prvovýroby, na výstavbu, pořízení nebo vylepšení nemovitého majetku v zemědělských závodech a na nákup plemenných zvířat za účelem zlepšení genetické hodnoty stáda. V rámci uvedeného programu je poskytováno zvýhodnění pro mladé podnikatele v zemědělství, a to navýšením základní sazby podpory o další 1 % p.a. Minimální úrokové zatížení příjemce podpory činí 0,5 % p.a.

Program Podpora školkařských provozoven na pozemcích určených k plnění funkce lesa

Poskytování podpory ve formě subvence úroků z investičních úvěrů na nákup strojního zařízení a mechanizačních prostředků. Příjemci podpory mohou být podnikatelé, kteří jsou vedeni v evidenci dodavatelů reprodukčního materiálu, řadí se do kategorie mikropodniků, malých či středních podniků a svoji činnost realizují na pozemcích určených k plnění funkce lesa. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).

Program Zpracovatel

Program je určen podnikatelům, kteří se zabývají zpracováním zemědělských produktů a dosahují požadované hranice příjmů ze zpracování zemědělské produkce. Podpora je poskytována ve formě subvence části úroků z úvěrů poskytnutých na pořízení investičního majetku, který souvisí se zpracováním zemědělských produktů. Program je poskytován v režimu *de minimis* (= až 200 000 EUR na jeden podnik).

Program Podpora nákupu půdy – snížení jistiny úvěru

Program určený na podporu nákupu nestátní zemědělské půdy, v rámci kterého je poskytována podpora ve formě finančních prostředků určených ke snížení jistiny úvěrů poskytnutých komerčními subjekty na nákup zemědělské půdy. Podpora bude poskytnuta až do výše limitu příslušného nařízení *de minimis* (= až 15 000 EUR na jeden podnik). Uvedená podpora může být poskytnuta i opakovaně. Program podpory je určen pro zemědělské podnikatele, kteří působí v oblasti zemědělské prvovýroby.

Program Podpora pojištění

Účelem podpory je částečná finanční kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění plodin a hospodářských zvířat s cílem dosažení vyšší propojištěnosti a snížení podnikatelských rizik v zemědělském sektoru.

Výše podpory:

- **v rozmezí od 35 % do 65 %** prokázaných uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin pro Příslušný rok
- **v rozmezí od 10 % do 50 %** prokázaných uhrazených nákladů na pojištění ostatních plodin pro Příslušný rok

Pro účely poskytování finanční podpory se **speciálními plodinami**, jakožto předměty pojištění, rozumí zejména:

- trvalé kultury vč. škoлек, tj.
  - réva vinná,
  - chmel,
  - ovoce (meruňky, jablka, hrušky, třešně, višně, broskve, rybíz, angrešt, ořechy, mandloně, kdoule, švestky, slívy, ryngle, maliny, ostružiny, jeřáb černý, jeřáb obecný, kaštanovník jedlý),
- jahody,
- brambory, cukrová řepa,
- zelenina,
- okrasné rostliny vč. škoлек a léčivé, aromatické a kořeninové rostliny (LAKR),
- přadné rostliny (len a konopí),
- produkce trav a jetelovin pěstovaných na semeno.

Program podpory pojištění ke dni 31. 12. 2015, 2016, 2017

Rok	Podprogram pojištění	Schválené žádosti	Schváleno (mil. Kč)
2015	Ostatní	3 367	317,92
	Speciální	1 118	122,93
2016	Ostatní	3 529	236,38
	Speciální	1 199	115,86
2017	Ostatní	3 511	266,19
	Speciální	1 212	139,14

Pramen: PGRLF

Program Úvěry na nákup půdy

V rámci programu jsou poskytovány úročené úvěry přímo PGRLF, a to na nákup zemědělské půdy, která není majetkem České republiky. Uvedený program podpory je určen zemědělským podnikatelům působícím v oblasti zemědělské prvovýroby. Tyto úvěry lze také kombinovat s podporou poskytnutou v režimu *de minimis*. V rámci uvedeného programu může klient žádat o snížení jistiny úvěru (poskytnutého PGRLF), a to v režimu *de minimis* (= až 15 000 EUR na jeden podnik) Podpora formou snížení jistiny úvěru může být poskytnuta i opakovaně.

Program Sociální zemědělství

Program podpory je určen zemědělskému prvovýrobcí, který umožní znevýhodněným osobám spolupodílet se na běžných (nebo zvláště vyčleněných) činnostech farmy, má uzavřené pracovní smlouvy s uvedenými osobami a uzavřenou smlouvu s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb či sám je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. V rámci uvedeného programu jsou poskytovány úvěry PGRLF, a to úvěry jak investiční, tak úvěry provozní.

Program Zajištění úvěrů

V rámci programu podpory PGRLF ručí za investiční úvěry poskytnuté komerčními bankami. Příjemci podpory mohou být nejen podnikatelé, kteří se zabývají zemědělskou prvovýrobou a/nebo zpracováním zemědělských produktů, ale i podnikatelé zabývající se hospodařením v lesích nebo podnikatelé zabývající se zpracováním dřeva. Příjemcem podpory může být také podnikatel nebo obec, která je vlastníkem, nájemcem (pachtýřem) nebo vypůjčitelem lesa a hospodář podle schváleného lesního hospodářského plánu nebo obec zabývající se činnostmi souvisejícími se zpracováním dřeva. Ručení může být také poskytnuto za bankovní úvěry určené na informační a propagační opatření na podporu zemědělských produktů a potravinářských výrobků ze zemědělských produktů na vnitřním trhu EU a/nebo ve třetích zemích. Jde o projekty, o kterých rozhodla EK a které jsou spolufinancovány z rozpočtu EU.

V souvislosti s přípravou otevření Fondu těžko pojistitelných rizik se připravují změny stávajících programů Podpora pojištění a Podpora pojištění produkce sadebního materiálu pěstovaného ve školkách. Nová pravidla pro poskytování podpory budou zveřejněna, jakmile bude schválena jejich finální podoba, o které bude PGRLF mimo jiné informovat na svých internetových stránkách www.pgrlf.cz.

C) Přímé platby

Přímé platby zaujímají největší podíl vyplácených finančních prostředků určených na dotace v zemědělství, jejich poskytování probíhá podle pravidel Společné zemědělské politiky EU. Přímé platby jsou pro období 2015–2020 zaměřeny především na šetrný přístup k životnímu prostředí pomocí režimu ozelenění (Greening), generační obměnu na venkově prostřednictvím podpor pro mladé zemědělce a na podporu odvětví nebo regionů, které čelí určitým obtížím či jsou velmi důležité z hospodářského, sociálního nebo environmentálního hlediska. Základními podmínkami pro získání dotace je, aby byl žadatel zemědělským

podnikatelem, aktivním zemědělcem a obhospodařoval zemědělskou půdu, která je na něho evidovaná v registru zemědělské půdy LPIS podle uživatelských vztahů.

Od 1. 1. 2009 je v České republice vyplácení přímých podpor a dalších vybraných dotací (některé podpory PRV a společné organizace trhu s vínem) „podmíněno“ dodržováním vybraných legislativních předpisů. **Kontrola podmíněnosti (CC - Cross Compliance)** zahrnuje dvě části – standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES, dříve GAEC) a povinné požadavky na hospodaření (PPH, dříve SMR). V případě, že žadatel o dotace tyto podmínky nedodrží, může mu být snížena nebo, v nejkrajnějším případě, neposkytnuta výplata vybraných využívaných dotací. Plnění standardů a požadavků je ověřováno kontrolou plnění tzv. kontrolovaných požadavků.

Vícesložková přímá platba (SAPS, ozelenění, a platba pro mladé zemědělce dobrovolná podpora vázaná na produkci VCS, přechodná vnitrostátní podpora PVP)

Reformovaná SZP obsahuje řadu nových prvků, které dosud nebyly v oblasti přímých plateb aplikovány (např. kritérium aktivního zemědělce, které má za cíl poskytnout platby pouze těm zemědělcům, kteří zemědělské činnosti opravdu vykonávají) a současně mění dosavadní charakter přímých plateb z jednotné platby SAPS na platbu vícesložkovou, složenou z:

- **jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS)**, která bude i nadále do roku 2020 tvořit největší složku – necelých 55 % z celkové obálky na přímé platby,
- **platby na zemědělské postupy příznivé pro klima a životní prostředí (ozelenění neboli greening)** – 30 % obálky,
- **dobrovolné podpory vázané na produkci poskytované citlivým sektorům** – tzv. VCS – 15 % obálky,
- **platby pro mladé zemědělce** – 0,3 % obálky
- z národního rozpočtu může ČR až do roku 2020 také vyplácet **přechodnou vnitrostátní podporu (PVP)**, která navazuje na dříve poskytované národní doplňkové platby (TOP-UP).

Obálka na přímé platby pro rok 2015–2017 v mld. Kč

Rok	2015	2016	2017
SAPS	12,60	12,40	11,90
Greening	6,90	6,80	6,60
VCS	3,40	3,40	3,30
Mladý zemědělec	0,07	0,07	0,07
Celková obálka	22,90	22,60	21,80

Pramen: MZe

Žádost o poskytnutí podpory je podávána v elektronické podobě v rámci tzv. **Jednotné žádosti (JŽ)** na webových stránkách SZIF prostřednictvím Portálu Farmáře, a to do 15. května příslušného kalendářního roku. Tento portál nabízí možnosti, které mají žadatelům o dotace především zjednodušit a zrychlit provádění některých úkonů spojených s JŽ.

Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

Konkrétní podmínky poskytnutí této platby jsou uvedeny v NV č. 50/2015 Sb. Žadatel o tuto platbu musí být od roku 2015 aktivním zemědělcem podle čl. 9 NEPR (EU) č. 1307/2013 a současně zemědělským podnikatelem ve smyslu § 2e - 2ha zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství. Další důležitou podmínkou je dodržení minimální výměry, která činí v součtu všech dílů půdních bloků (DPB) v žádosti nejméně 1 ha. Dotčené DPB musí být vedeny na žadatele v Evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (tzv. LPIS) nejméně od data podání žádosti do 31. srpna kalendářního roku, ve kterém žádá o platbu.

Poskytnutí SAPS je mimo jiné podmíněno řádným obhospodařováním zemědělské půdy, dodržováním podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a povinných požadavků na hospodaření (SMR), které dohromady tvoří podmínky podmíněnosti CC.

Tato platba je poskytována výhradně z rozpočtu EU.

Srovnání obálek a sazeb SAPS v letech 2004–2017

Rok	Nařízení vlády	Úroveň plateb EU-15	Obálka SAPS (mil. EUR)	Sazba (EUR/ha)	Směnný kurz (CZK/EUR)	Sazba (CZK/ha)
2004	243/2004	25 %	198,940	56,41	32,45	1 830,40
2005	144/2005	30 %	249,296	71,42	29,55	2 110,70
2006	144/2005	35 %	310,457	88,89	28,32	2 517,80
2007	47/2007	40 %	355,384	101,40	27,53	2 791,50
2008	47/2007	50 %	437,762	124,16	24,66	3 072,20
2009	47/2007	60 %	517,895	147,43	25,16	3 710,00
2010	47/2007	70 %	581,177	165,07	24,60	4 060,80
2011	47/2007	80 %	667,365	189,32	24,75	4 686,50
2012	47/2007	90 %	755,659	214,28	25,14	5 387,30
2013	47/2007	100 %	832,828	235,86	25,73	6 068,88
2014	47/2007	100 %	773,751	218,08	27,50	5 997,23
2015	50/2015	100 %	462,980*	130,35	27,19	3 543,91
2016	50/2015	100 %	461,694	130,07	27,02	3 514,54
2017- SAPS	50/2015	100 %	461,017	130,01	25,98	3 377,73
2015	50/2015	100 %	253,456*	71,49	27,19	1 943,62
2016	50/2015	100 %	253,212	71,35	27,02	1 928,43
2017- Greening	50/2015	100 %	252,960	71,34	25,98	1 853,35

Pramen: MZe

Poznámka: * Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 160/2015

Platba pro mladé zemědělce

Podpora je určena mladým zemědělcům (do věku 40 let), kteří začínají podnikat v zemědělství, ať již jako fyzická nebo právnická osoba. Cílem podpory je usnadnit založení zemědělského podniku a jeho rozvoj v počátečních letech podnikání. Vyláčen je formou příplatku k opatření SAPS.

Platba pro zemědělce dodržující zemědělské postupy pro příznivé klima a životní prostředí (ozelenění, GREENING)

Cílem je podpořit zemědělské postupy se zaměřením na oblasti klimatu a životního prostředí, snížit negativní dopady zemědělské činnosti na životní prostředí. Jako základní postupy byly vymezeny **dodržování diverzifikace plodin, zachování výměry trvalých travních porostů a vyhrazení plochy využívané v ekologickém zájmu (Ecological Focus Area - EFA).**

ČR využila téměř kompletní škálu možných prvků EFA, a to v zájmu minimalizovat negativní dopady nových povinností na konkurenceschopnost zemědělských podniků. Jako plochu využívanou v ekologickém zájmu lze v ČR považovat:

- úhor, tj. zemědělskou půdu ležící ladem;
- souvrat;

- krajinné prvky;
- plochy s rychle rostoucími dřevinami pěstovanými ve výmladkových plantážích;
- zalesněnou půdu dle čl. 46 odst. 2 písm. h) nařízení EU č. 1307/2013;
- plochy s meziplodinami;
- plochy s plodinami, které vážou dusík.

Podpora je vyplácena formou příplatku k opatření SAPS.

Dobrovolná podpora vázaná na produkci (VCS)

ČR dlouhodobě podporuje citlivé sektory rostlinné a živočišné výroby v rámci přímých plateb. Mechanismus VCS umožňuje podporu vázat na skutečnou aktuální produkci, nikoliv historické údaje, a je u něj tedy zaručeno, že podpora bude alokována tzv. „živým producentům“.

Pro období 2015–2020 finanční prostředky v celkové výši 15 % roční obálky na přímé platby (průměrná roční částka cca 3,4 mld. Kč) směřují na podporu:

- brambor určených pro výrobu škrobu,
- konzumních brambor,
- chmele,
- ovocných druhů s velmi vysokou pracností,
- ovocných druhů s vysokou pracností,
- zeleninových druhů s velmi vysokou pracností,
- zeleninových druhů s vysokou pracností,
- cukrové řepy,
- bílkovinných plodin podmíněné chovem hospodářských zvířat,
- chov telete masného typu,
- krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka,
- bahnice nebo kozy.

Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)

Přechodné vnitrostátní podpory jsou nástupci národních doplňkových plateb Top-Up, které byly poskytovány v letech 2005 - 2012. Přechodné vnitrostátní podpory jsou doplňkové platby poskytované k SAPS, které jsou plně hrazeny z rozpočtu ČR. Podrobné podmínky pro poskytování PVP jsou uvedeny v nařízení vlády č. 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám.

D) Program rozvoje venkova 2014 - 2020

V programovém období 2014–2020 je Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, ze kterého je spolufinancován Program rozvoje venkova (PRV), součástí nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 o společných ustanoveních ohledně Evropských strukturálních a investičních fondů („nařízení k ESIF“).

Jako součást nařízení k ESIF by měla politika rozvoje venkova přispívat ke konkurenceschopnosti zemědělství, udržitelnému řízení přírodních zdrojů, k opatřením v oblasti klimatu a k vyváženému územnímu rozvoji venkovských oblastí.

V souladu se strategií Evropa 2020 jsou tyto obecné cíle podpory pro rozvoj venkova na období

2014–2020 podrobněji vyjádřeny prostřednictvím šesti priorit platných pro celou EU. Každé opatření z nabídky nařízení k rozvoji venkova může přispívat k cílům několika priorit.

Operace 4.1.1. Investice do zemědělských podniků

Dotace z této operace mohou čerpat všichni zemědělské podnikatelé na projekt od 100 tis. Kč do 150 mil. Kč výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Základní míra dotace je 40 %, tuto hranici je možné navýšit o 10 % u mladých začínajících zemědělců, u žadatelů hospodařících ve znevýhodněných (LFA) oblastech o dalších 10 %. Maximální míra dotace je tedy 60 %.

Operace je rozdělena na záměry podle jednotlivých sektorů, podle velikosti projektů a podle velikosti obhospodařované půdy. Je tak možné čerpat z těchto záměrů:

- b) rostlinná výroba – projekty do 1 000 000 Kč, u žadatelů, kteří hospodaří na max. 150 ha,
- g) rostlinná výroba – projekty do 5 000 000 Kč (nezáleží na výměře obhospodařované půdy),
- l) rostlinná výroba – projekt nad 5 000 000 Kč do 150 000 000 Kč (nezáleží na výměře obhospodařované půdy).

Operace 4.2.1. Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů – 40 % dotace na investice do potřebných technologií, strojů i staveb.

Operace 6.1.1. Zahájení činnosti mladých zemědělců

Podpora je určena pro mladé začínající zemědělce, tedy osoby do 40 let (včetně), které nepodnikají déle než 2 roky. Dotace se poskytuje na realizaci podnikatelského plánu ve výši 45 tis. €, což činí cca 1,2 mil. Kč.

E) Dotační programy Ministerstva zemědělství ve vodním hospodářství

■ Program 129 310 – Podpora konkurenceschopnosti agropotravinářského komplexu – závlahy – II. etapa

Cílem programu 129 310 je podpora obnovy a budování závlahového detailu (tj. koncových částí závlahových systémů), modernizace závlahových zařízení a zefektivnění provozu stávajících závlahových soustav.

Implementací programu by mělo být dosaženo snížení potřeby vody na závlahy, energetické i personální náročnosti provozu závlahových soustav, větší flexibility závlahových systémů při plnění rozdílných požadavků na závlahové systémy a snížení celkové spotřeby vody na závlahovou dávku.

Normy jakosti a požadavky na rozmnožovací materiál

Požadavky na rozmnožovací materiál ovocných a okrasných rodů a druhů vymezuje následující legislativa:

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 332/2006 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu.

Zákon akceptuje a zapracovává příslušné právní předpisy a požadavky Evropské unie, které jsou prakticky všechny charakteru směrnice, což znamená, že musí být zapracovány do národních zákonů. Zákon dále umožňuje vykonávat a zajistit dozor nad dodržováním povinností, které jsou vyžadovány pro uvádění do

oběhu rozmnožovacího materiálu hlavních zemědělských plodin, a to povinnou národní registraci odrůd těchto zemědělských plodin (platí pro ovocné druhy) a jejichž výčet je uveden v „Druhovém seznamu“ zákona.

Vyhláška rovněž zpracovává příslušné předpisy EU a dále upravuje podrobnosti o uznávání množitelského materiálu. Vedením registru množitelských porostů a množitelských materiálů (registr školek) je pověřen ÚKZÚZ na základě zákona 219/2003 Sb.

Registr školek byl zprovozněn v roce 2005 a jeho předmětem je vedení údajů o podaných žádostech o uznání u rozmnožovacího materiálu chmele, révy a ovocných druhů a údaje o rozsahu výroby konformního rozmnožovacího materiálu. V registru školek jsou též evidovány údaje o výsledku uznávání a kontroly výroby konformního materiálu ovocných rostlin a rozmnožovacího materiálu okrasných druhů.

Seznam předpisů EU i ČR a další informace lze nalézt na stránkách ÚKZÚZ www.ukzuz.cz v sekci Trvalé kultury, Legislativa.

Kvalita výpěstků okrasných rostlin v ČR je stanovena školkařskou normou, která je zaměřena na výpěstky okrasných dřevin v celém pěstovaném sortimentu a podchycuje u jednotlivých skupin dřevin jejich doporučené velikosti a tvary s ohledem na možné technologie pěstování.

Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě

Následující přehled právních předpisů zahrnuje výběr právních předpisů týkajících se komodity okrasné rostliny a školkařství:

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů

prováděcí předpisy:

- 49/2017 Sb., kterými se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor,
- 48/2017 Sb., o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor, (ruší se NV č. 309/2014 Sb., 50/2015 Sb., 61/2016 Sb., 236/2016 Sb.),
- 47/2017 Sb., kterými se mění NV č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně - klimatické opatření a o změně NV č. 79/2007 Sb.,
- 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů,
- 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně - klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů,
- 72/2015 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, ve znění ve znění pozdějších předpisů,
- 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů,
- 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle uživatelských vztahů (druhy zemědělské kultury), ve znění pozdějších předpisů,
- 478/2009 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,

- 83/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor PRV, a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění NV č. 480/2009 Sb., zákona č. 179/2014 Sb.,
- 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou, ve znění pozdějších předpisů,
- 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb přímým podporám, ve znění pozdějších předpisů,
- 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů,
- 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů,
- 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků, pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění NV č. 83/2009 Sb., 480/2009 Sb., 369/2010 Sb., 448/2012 Sb., 400/2013 Sb., 308/2014 Sb., 50/2015 Sb., 49/2017 Sb.,
- 257/2006 Sb., kterým se mění NV č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, ve znění NV č. 99/2005 Sb.,
- 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti u zemědělského podnikatele, ve znění NV č. 512/2006 Sb., 96/2008 Sb.
- 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů,
- 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění NV č. 121/2005 Sb., 510/2005 Sb., 512/2006 Sb.,
- 159/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek poskytování a propadnutí záruk pro zemědělské výrobky,
- 505/2000 Sb., o stanovení podpůrných programů k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, ve znění NV č. 500/2001 Sb. a 203/2004 Sb.

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin (dále jen zákon o oběhu osiva a sadby), ve znění pozdějších předpisů.

prováděcí předpisy:

- 331/2017 Sb. o stanovení dalších odrůd ovocných druhů s úředně uznaným popisem, které se považují za zapsané do Státní odrůdové knihy,
- 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů,
- 61/2011 Sb., o požadavcích na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby, ve znění vyhl. č. 410/2013 Sb. 3/2018 Sb.,
- 378/2010 Sb., o stanovení druhového seznamu pěstovaných rostlin, ve znění vyhl. č. 42/2014 Sb. a 3/2018 Sb.
- 332/2006 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu,
- 449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zák. č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

prováděcí předpisy:

16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění pozdějších předpisů

prováděcí předpisy:

327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin (ruší vyhl. č. 327/2004 Sb. a 33/2012 Sb.), ve znění pozdějších předpisů,

207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhl. č. 384/2011 Sb. (ruší vyhl. 334/2004 Sb. a 147/2009 Sb.),

206/2012 Sb., o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky (ruší vyhl. č. 333/2004 Sb.),

205/2012 Sb., o obecných zásadách integrované ochrany rostlin,

32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhl. č. 326/2012 Sb.,

215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění pozdějších předpisů,

328/2004 Sb., o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobu zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech SZIF, ve znění vyhl. č. 380/2011 Sb. a 328/2012 Sb.

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

prováděcí předpisy:

437/2016 Sb., o podmínkách použití kalů na zemědělské půdě a změně vyhl. č. 383/200 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady a změně vyhl. č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhl. č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhl. č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady), ruší vyhl. č. 382/2001 Sb. a 504/2004 Sb.,

94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,

383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů

prováděcí předpisy:

377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhl. č. 131/2014 Sb. a 229/2017 Sb.,

257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě,

474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva ve znění pozdějších předpisů,

275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků ve znění vyhl. č. 477/2000 Sb., 400/2004 Sb. a 335/2017 Sb.,

273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozborech vzorků hnojiv ve znění vyhl. č. 475/2000 Sb.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů

prováděcí předpisy:

641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence, ve znění vyhl. Č. 400/2017 Sb.,

116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů,

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů,

Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejich zneužití, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,

Vyhláška č. 432/2005 Sb., o stanovení podmínky a způsobu poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření, vzor a náležitosti uplatnění nároku.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.

prováděcí předpisy:

441/2013 Sb. k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), změna vyhl. č. 199/2014 Sb., 345/2015 Sb., 53/2016 Sb., 443/2016 Sb.

Zákon č. 223/2016 Sb., o prodejní době, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.

Zapojení ČR do mezinárodní spolupráce a obchodu

Členem **Mezinárodní organizace zahradnických producentů AIPH** (International Organization of Horticultural Producers) je Svaz květinářů a floristů ČR. Organizace AIPH vznikla v r. 1948 v Curychu a je světovou asociací pro celé okrasné zahradnictví, jejími členy jsou všechny zahradnické vyspělé země světa. Tato organizace soustřeďuje a poskytuje široké spektrum informací z oblasti zahradnické produkce, mezinárodního obchodu, legislativy, normotvorné činnosti apod.

Školkařský svaz OU ČR je prostřednictvím Ovocnářské unie ČR (OU ČR) přímo zastoupen ve výboru **COPA-COGECA** pro ovoce a zeleninu, kde je diskutována i legislativa ve vztahu k rozmnožovacímu materiálu, povolování a množení odrůd v rámci EU.

Členem **FLORINTU** (International Florist Organisation) je Svaz květinářů a floristů ČR. FLORINT byl založen v roce 1956 pod názvem European Federation of Professional Florists Associations a v současné době sdružuje národní floristické asociace z 20 evropských zemí.

Zahradnická fakulta Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity Brno v Lednici na Moravě je členem **Mezinárodní společnosti pro zahradnické vědy ISHS** (International Society for Horticultural Science).

ČR je členem řady dalších mezinárodních vládních i nevládních organizací a aktivit. K nejvýznamnějším patří **FAO** (Food and Agriculture Organization of the United Nations), **UPOV** (International Union for the Protection of New Varieties of Plants), **ISO** (International Organization for Standardization – Mezinárodní organizace pro standardizaci), **IPPC** (International Plant Protection Convention – Mezinárodní úmluva na ochranu rostlin) a nevládní **IUFRO** (The Global Network for Forest Science Cooperation). ČR rovněž přijala a respektuje řadu mezinárodních úmluv, např. úmluvu o mezinárodním obchodě s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin **CITES** (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora).

Pro naše semenářství je nejvýznamnější členství a aktivity v organizacích **ISTA** (International Seed Testing Association) a **OECD** (Organisation for Economic Cooperation and Development). V nich je ČR zastoupena pro oblast semenářské kontroly, pověřenou státní organizací pro kontrolu kvality i množství vyvážených a dovážených osiv je ÚKZÚZ. Mezinárodní obchod s osivy je u většiny polních plodin podmíněn vystavením certifikátů obou organizací. U některých skupin plodin jsou výjimky, např. certifikace podle OECD není uplatňována u zeleniny a květin. Existují však velmi úzké vztahy a souvislosti činností těchto organizací ve prospěch záruk jakosti obchodovaného zboží.

Českomoravská šlechtitelská a semenářská asociace (ČMŠSA) je členem **ISF** (International Seed Federation). ISF je organizace zabývající se odrůdami a mezinárodním obchodem s osivy a sadbou.

Spolupráce odborné praxe a státní správy

Poradní sbor ředitele odboru rostlinných komodit Ministerstva zemědělství pro okrasné zahradnictví a školkařství

V rámci koordinace činnosti MZe, odborné praxe a odborného školství oblasti okrasného zahradnictví byl v prosinci 2004 v souladu se souhlasem náměstka ministra zemědělství – komoditní sekce ustanoven Poradní sbor ředitele odboru rostlinných komodit MZe pro okrasné zahradnictví a školkařství (dále jen poradní sbor). Poradní sbor navázal na činnost Rezortní komoditní rady pro speciální plodiny, jejíž činnost byla ukončena na začátku roku 2004 v souvislosti se změnami při vstupu ČR do EU.

Členy poradního sboru jsou představitelé odborných svazů a odbytových organizací sektoru, zástupci výzkumných organizací, odborného školství a zodpovědní pracovníci orgánů státní správy. Poradní sbor se schází příležitostně a předmětem jeho činnosti je řešení aktuálních problémů okrasného zahradnictví.

ČÁST B – KVĚTINÁŘSTVÍ A ŠKOLKAŘSTVÍ VE SVĚTĚ A V EU

Přesné údaje o květinářské a školkařské produkci ve světovém i evropském měřítku nejsou předmětem pravidelných statistických šetření. Nejucelenější přehled o současném okrasném zahradnictví obsahuje statistická ročenka Mezinárodní asociace zahradnických producentů (International association of horticultural producer – AIPH). Ta je na základě dat, zasláných jednotlivými členskými organizacemi, každoročně novelizována. Další informace lze nalézt v přehledu, zveřejňovaném Evropskou komisí – Ředitelství pro zemědělství, který lze nalézt na internetových stránkách www.ec.europa.eu EK v sekci Zemědělství.

Květinářství a školkařství ve světě

Světová produkce okrasného zahradnictví a školkařství se každoročně mírně zvyšuje. Světové plochy sektoru květinářství jsou 650 tis. ha a sektoru školkařství 1 110 tis. ha. Dle AIPH je největším světovým producentem květin a školkařských výpěstků Čína, mezi další velké světové producenty pak patří USA, Nizozemsko a Japonsko. V EU se v roce 2017 vypěstovala třetina všech květin a téměř 40 % školkařských výpěstků.

Produkce a plochy pěstování květin a okrasných rostlin ve světě

	Květinářství				Školkařství		
	Produkce (mil. EUR)	Plocha (tis. ha)	Kryté plochy (ha)	Počet firem	Produkce (mil. EUR)	Plocha (tis. ha)	Počet firem
Svět*	35 500	650,0	-	330 000	29 000	1 110,0	77 000
Evropa*	11 000	60,0	-	35 000	10 500	115,0	22 000
Afrika*	1 000	18,0	-	-	-	0,0	-
Z toho	Izrael	-	2,7	1 748	-	0,0	-
	Střední východ	-	6,2	-	-	0,0	-
	Keňa	610	4,0	-	-	0,0	-
	Etiopie	173	1,4	-	-	0,0	-
Asie*	15 000	480,0	-	150 000	-	0,0	-
Z toho	Čína	6 598	170,3	-	79 512	770,0	-
	Japonsko	2 688	16,8	10 190	27 063	10,2	28 256
	Korea	-	2,3	-	9 450	0,0	-
Severní Amerika*	5 500	30,2	-	28 700	-	0,0	-
Z toho	USA	4 434	29,4	21 294	26 884	166,1	20 650
Jižní Amerika*	3 000	49,0	-	18 000	-	0,0	-
Z toho	Brazílie	1 770	15,0	-	8 248	0,0	-
	Kolumbie	1 186	6,8	-	-	0,0	-
	Ekvádor	725	8,5	6 609	-	0,0	-

Pramen: AIPH

Poznámka: * odhady; jednotlivé údaje představují poslední získatelná data z let 2011–2016

Květinářství a školkařství v EU

Země EU produkují květiny a školkařské výpěstky v hodnotě přes 20 mld. EUR/rok, která v posledních 5 letech vykazuje setrvalý stav. Stejně jako hodnota produkce květinářství a školkařství stagnuje i rozloha pěstebních ploch tohoto sektoru. V roce 2015 byly v EU květiny a školkařské výpěstky pěstovány na 224 tis. ha, tj. pokles o 2 % se srovnáním s předešlým rokem. Největším pěstitelem květin a školkařských výpěstků je dlouhodobě Nizozemsko, kde se ročně vypěstuje téměř třetina produkce celé EU. Mezi další největší producentské členské státy EU patří tradičně Itálie, Německo, Francie a Španělsko. Největší růst pěstitelských ploch a produkce vykazují v posledních letech Španělsko, Velká Británie, Rakousko a Polsko, v ostatních zemích pak produkce květin a školkařských výpěstků vykazuje setrvalý stav nebo mírně klesá, jako např. v některých tradičních zahradnických zemích – Německu, Belgii či Francii.

Produkce květinářství a školkařství v EU (v mil. EUR, v současných cenách)

Stát	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2014	Podíl 2015 (%)
Nizozemsko	6 284	6 215	6 179	6 408	6 457	6 511	0,8	32,3
Itálie	2 775	2 684	2 604	2 487	2 586	2 448	-5,3	12,2
Německo	2 517	2 523	2 312	2 695	1 972	1 962	-0,5	9,7
Francie	2 255	2 441	2 556	2 463	2 765	2 738	-1,0	13,6
Španělsko	2 219	1 981	1 789	1 780	2 001	2 089	4,4	10,4
Velká Británie	1 162	1 206	1 296	1 292	1 447	1 463	1,1	7,3
Belgie	569	562	583	559	513	497	-3,0	2,5
Dánsko	479	511	488	496	460	465	1,0	2,3
Portugalsko	496	495	468	473	444	450	1,3	2,2
Rakousko	291	311	311	307	326	340	4,5	1,7
Švédsko	185	220	252	237	222	240	7,8	1,2
Rumunsko	386	152	224	179	117	65	-44,6	0,3
Polsko	132	171	182	169	127	127	-0,2	0,6
ČR	141	148	146	146	131	123	-6,0	0,6
Řecko	114	116	94	98	105			
Finsko	134	131	139	140	113	113	0,2	0,6
Maďarsko	110	142	129	96	141	141	-0,2	0,7
Chorvatsko	207	167	125	107	107	104	-3,5	0,5
Slovinsko	23	22	25	27	30	32	5,7	0,2
Kypr	19	23	23	18	14	14	0,1	0,1
Slovensko	15	15	15	15	15	15	-0,1	0,1
Litva	4	5	6	6	7	7	9,1	0,0
Lotyšsko	13	14	12	13	14	14	-2,5	0,1
Estonsko	3	3	2	3	3	3	2,1	0,0
Lucembursko	3	3	3	3	4	4	-0,8	0,0
Malta	1	2	2	3	2	3	17,9	0,0
Bulharsko	12	1	4	18	13	6	-51,4	0,0
Irsko	-	-	-	-	54	54	-	-
EU CELKEM	20 549	20 264	19 969	20 237	20 191	20 137	-0,3	100,0

Pramen: EUROSTAT

Plochy květinářství a školkařství v EU (v tis. ha)

Stát	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/2014	Podíl 2015 (%)
Nizozemsko	43,6	44,7	43,8	43,7	43,8	45,8	4,6%	20,5%
Španělsko	25,9	25,8	26,6	27,0	30,2	27,5	-9,0%	12,3%
Německo	29,2	29,1	28,8	28,4	28,1	27,4	-2,5%	12,2%
Itálie	24,3	24,3	24,3	24,3	37,3	*37,3	0,1%	16,7%
Francie	26,4	23,8	24,4	24,0	23,9	23,9	0,1%	10,7%
Polsko	15,7	13,8	14,3	15,2	20,5	19,8	-3,4%	8,8%
Velká Británie	11,0	11,0	12,0	12,0	12,0	12,0	0,0%	5,4%
Maďarsko	11,9	9,2	9,4	8,0	7,6	6,9	-9,3%	3,1%
Belgie	6,5	6,3	6,5	6,4	6,3	6,6	4,1%	2,9%
Portugalsko	2,2	2,3	2,3	2,0	3,1	3,1	0,0%	1,4%
Rakousko	2,4	2,2	2,2	2,2	2,7	2,6	-2,3%	1,2%
ČR	1,7	2,3	2,6	2,0	2,2	2,5	11,7%	1,1%
Bulharsko	4,6	5,3	5,7	3,9	2,0	0	-100,0%	0,0%
Dánsko	1,9	1,9	1,9	1,9	1,4	2,6	88,4%	1,2%
Rumunsko	1,1	0,4	0,6	0,9	0,8	0,7	-12,5%	0,3%
Chorvatsko	0,7	0,8	0,6	0,5	0,5	0,6	17,3	0,3%
Slovensko	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	20,4%	0,3%
Litva	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	8,0%	0,2%
Slovinsko	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	-4,9%	0,2%
Estonsko	0,6	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,0%	0,1%
Švédsko	0,8	0,2	0,2	0,2	1,9	0,6	0,0%	0,3%
Kypr	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	5,6%	0,1%
Lucembursko	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0%	0,0%
Řecko	1,9	2,3	2,4	2,2	1,9	1,1	-42,1%	0,5%
Lotyšsko	0,1	0,1	0,1	0,1	0	0,4	0,0%	0,2%
Malta	0	0,1	0,1	0,1	0	0	0,0%	0,0%
Irsko	-	-	-	-	0,5	0,5	8,7%	0,2%
Finsko	-	-	-	-	-	-	-	0,0%
CELKEM EU	214,2	208,1	210,7	206,8	228,5	223,9	-2,0%	100,0%

Pramen: EUROSTAT

Saldo obchodu EU se třetími zeměmi s produkty květinářství a školkařství se pohybuje v kladných hodnotách. Jedinou skupinou se zápornou bilancí jsou čerstvé řezané květiny a zeleň. Významný je postupný růst vývozu hrnkových květin a školkařských výpěstků. Pozitivní saldo dosáhlo v roce 2015 hodnoty 299,4 mil. EUR, což oproti roku 2014 představuje nárůst o 4,4 %.

Saldo zahraničního obchodu EU s květinami a školkařskými výpěstky (v mil. EUR)

Kategorie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/14
Řezané květiny a zeleň	-623,8	-608,3	-567,8	-484,2	-592,3	-640,9	8,2
Kontejnerované a hrkované rostliny	196,8	225,1	288,2	296,6	260,3	256,1	-1,6
Školkařské výpěstky ovocné a okrasné	177,2	176,0	208,1	227,0	215,4	232,5	8,0
Cibule a hlízy	406,8	397,0	410,2	405,0	403,5	451,7	11,9
CELKEM SALDO	156,9	189,8	338,8	444,4	286,9	299,4	4,4

Pramen: Pracovní dokument EK – DG AGRI, EUROSTAT COMEXT

V roce 2015 byly do EU dovezeny květiny a školkařské výpěstky v hodnotě 1,7 mld. EUR, oproti roku 2014 to je nárůst o 5,3 %. V dlouhodobém měřítku však hodnoty celkového dovozu kolísají jen velmi mírně okolo průměru 1,5 mld. EUR ročně. Téměř 80 % do EU dovezených květin a školkařských produktů tvoří dlouhodobě čerstvé řezané květiny a čerstvá řezaná zeleň, které pochází především z Keni (29,4 % v roce 2015), Etiopie (17,8 %), Ekvádoru (5 %) a Kolumbie (5 %). Kontejnerované a hrnkové rostliny jsou do EU dováženy především z Keni, Izraele, Kostariky, školkařské ovocné a okrasné výpěstky pak ze Švýcarska a USA.

Dovoz ze třetích zemí do EU - květiny a školkařské výpěstky (v mil. EUR)

Kategorie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/14	Podíl (%)
Řezané květiny a zeleň	1 159,2	1 187,8	1 219,4	1 169,8	1 254,9	1 320,9	+5,3	78,4
Kontejnerované a hrkované rostliny	265,6	273,3	259,7	253,8	245,2	261,2	+6,5	15,5
Školkařské výpěstky ovocné a okrasné	11,7	13,2	13,2	14,2	14,9	16,5	+9,9	1,0
Cibule a hlízy	70,6	82,9	89,3	85,9	85,3	86,2	+0,9	5,1
CELKEM dovoz	1 507,0	1 557,2	1 581,6	1 523,6	1 600,3	1 684,8	+5,3	100,0

Pramen: Pracovní dokument EK – DG AGRI, EUROSTAT COMEXT

Vývoz květin a školkařských produktů v roce 2015 z EU do třetích zemí dosáhl hodnoty 2 mld. EUR, tj. meziroční nárůst o 5,1 %. V dlouhodobém měřítku jsou poměrně stabilní vývozy cibulí a hlíz, nejvíce se naopak zvyšuje vývoz kontejnerových a hrnkových rostlin. Řezané květiny a zeleň představuje největší podíl na celkové hodnotě vývozu komodity květiny a školkařské výpěstky, v roce 2015 téměř 35 %.

Květiny a školkařské produkty z EU směřují především do Ruska (42 % v roce 2015), Švýcarska (18,7 %), USA (10 %), Norska (10 %) a Číny (1,3 %). Rusko je odběratelem především řezaných květin a zeleně, do USA směřuje největší podíl cibulí a hlíz, Švýcarsko pak odebírá zejména hrnkové a kontejnerované rostliny a ostatní školkařské výpěstky.

Vývoz do třetích zemí z EU - květiny a školkařské výpěstky (v mil. EUR)

Kategorie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Index 2015/14	Podíl (%)
Řezané květiny a zeleň	535,3	579,5	651,6	685,6	662,6	680,2	+2,6	34,3
Kontejněrované a hrkované rostliny	462,4	498,4	547,9	550,4	505,6	517,2	+2,3	26,1
Školkařské výpěstky ovocné a okrasné	188,8	189,1	221,3	241,2	230,4	249,2	+8,1	12,5
Cibule a hlízy	477,4	480,0	499,5	490,9	488,9	537,9	+10,0	27,1
CELKEM vývoz	1 663,9	1 747,0	1 920,3	1 968,1	1 887,5	1 984,5	+5,1	100,0

Pramen: Pracovní dokument EK – DG AGRI, EUROSTAT COMEXT

Květinářství v EU

Evropské květinářství produkuje téměř třetinu světové produkce květin a hrnkových rostlin. V posledních letech však objem produkce i pěstební plochy klesají. Snižuje se také počet květinářských podniků.

Hodnota produkce a počet výrobních podniků v sektoru květinářství

Země	2014		2015		2016		
	hodnota produkce (mil. €)	počet podniků	hodnota produkce (mil. €)	počet podniků	hodnota produkce (mil. €)	počet podniků	
Celkem svět	28 000	-	35 000	300 000	35 500	300 000	
Celkem Evropa	10 000	41 000	10 000	35 000	11 000	35 000	
Z toho	Belgie	277	860	200	737	193	737
	ČR	69,6	1 000	74,5	1 000	76,2	1 000
	Dánsko	426	386	402	401	378	401
	Finsko	108	138	87	603	86	526
	Francie	992	7 234	968	7 234	970	7 234
	Itálie	1 224	14 093	1 202	14 093	1 146	14 093
	Irsko	17	133	28	133	31	133
	Nizozemsko	2 310	2 358	2 342	3 640	2 373	3 330
	Německo	1 143	4 449	1 156	4 449	1 133	5 060
	Norsko	31	402	28	402	26	402
	Polsko	500	4 800	793	-	526	-
	Portugalsko	192	1 415	169	-	194	-
	Rakousko	187	1 320	198	624	182	624
	Španělsko	847	-	967	-	1 032	-
	Švédsko	145	446	138	579	139	579
	Švýcarsko	293	-	309	355	329	347
Velká Británie	447	304	-	-	1 467	-	

Pramen: Ročenka AIPH - zpracoval Svaz květinářů a floristů ČR

Přehled pěstebních ploch květin a hrnkových rostlin (ha)

Země	2014			2015			2016		
	krytá plocha	venkovní plocha	celkem	krytá plocha	venkovní plocha	celkem	krytá plocha	venkovní plocha	celkem
Celkem svět*	cca 620 000 ha			cca 650 000 ha			cca 650 000 ha		
Celkem Evropa*	60 000			60 000			60 000		
Belgie	409	695	1 126	417	677	1 094			
ČR	-	-	612	130	600	730	130	600	730
Dánsko	228	-	228	282	-	282	282	-	282
Finsko	127	32	159	123	91	214	121	90	211
Francie	-	-	7 824	-	-	6 446	-	-	6 520
Itálie	5 443	7 282	12 724	5 443	7 282	12 724	5 443	7 282	12 724
Irsko	30	-	415	-	-	415	-	-	415
Nizozemsko*	4 138	2 705	6 843	3 920	2 800	7 301	3 815	2 755	6 570
Německo	1 848	4 893	6 741	1 848	4 893	6 720	1 724	5 583	7 307
Norsko	113	-	113	113	-	113	113	-	113
Polsko	1 616	3 840	5 456	1 615	3 840	5 455	1 615	3 845	5 460
Portugalsko	610	1 090	1 700	610	1 090	1 700	610	1 090	1 700
Rakousko	211	194	408	2 336	4 742	7 083	2 336	3 961	6 297
Řecko	363	732	1 094						
Španělsko	2 336	4 742	7 083	2 336	4 742	7 083	2 336	3 961	6 297
Švédsko	135	-	135	155	32	187	155	32	187
Švýcarsko	195	-	165	190	-	190	183	-	183
Velká Británie	545	5 163	5 773	529	6 800	7 329	522	5 800	6 322

Pramen: Ročenka AIPH - zpracoval Svaz květinářů a floristů ČR

Poznámka: * odhad

Obraty na květinových burzách vybraných evropských zemí (v mil. €)

Burza	Země	2012	2013	2014	2015	2016
Flora Holland (od 2007)	Nizozemsko	4 400	4 350	4 537	4 465	4 633
Landgard	Německo	1 314	1 216	1 170	1 139	1 181
Plantion (od 2007)	Nizozemsko	101	88	88	92	100
New Covent Garden (trh s květinami) ¹⁾	Velká Británie	55	54	63	77	67
Veiling Rhein-Maas	Německo	319	316	335	350	364

Pramen: Flora Culture international, květen 2015, Royal FloraHolland, Landgard - zpracoval Svaz květinářů a floristů ČR

Poznámka: ¹⁾ 2015: období od dubna 2015 do března 2016, 2016: období od dubna 2016 do března 2017

Školkařství v EU

Školkařství okrasných druhů se v EU v současnosti potýká s přetlakem vypěstovaného materiálu, což má za následek pokles jejich cen. Na druhé straně jsou v důsledku globalizace obchodu se školkařskými výpěstky kladeny stále vyšší požadavky na kvalitu výpěstků. Tuzemští školkaři prostřednictvím Svazu školkařů ČR spolupracují se zahraničními školkařskými svazy. Aktuální řešenou otázkou je především odlišný přístup okolních zemí k problematice přípravků na ochranu rostlin v tzv. minoritních indikacích a sjednocení názvosloví. Právě pro potřeby sjednocení názvosloví rostlin, které umožňuje jasné označení pěstovaného sortimentu, byl sestaven „List of Names of Woody Plants“ – Seznam názvů ovocných a okrasných dřevin a „List of Names of Perennials“ – Seznam názvů trvalek. Tyto seznamy platného názvosloví umožňují sjednocení názvosloví rostlin jak na regionálních tak mezinárodních úrovních pro potřeby školkařské produkce a obchodu. Oba zmíněné seznamy názvů byly následně uznány ENA (European Nursery Association – Evropská školkařská asociace) jako standard názvosloví pro školkařské výpěstky. Navíc Seznam názvů trvalek byl akceptován také ISU (Internationale Stauden Union – Mezinárodní trvalková unie) a PPA (Perennial Plant Association – Trvalková asociace v USA).

Produkce výpěstků ovocných druhů je obecně v Evropě i ve světě zaměřena na pokrytí potřeb ovocnářství. Proto se trendy v pěstování a poptávce po jednotlivých druzích ovoce nutně odrážejí v produkci školkařských výpěstků. V Evropě je ovocné školkařství nejvíce rozvinuto v Nizozemsku, Belgii, Francii, Itálii a v neposlední řadě také v Polsku. V Polsku se v poslední době, snad nejvíce z evropských zemí, vysazují ovocné sady a tak je poptávka po výsadbovém materiálu vysoká. Z evropských školek míří výpěstky na východ Evropy, především na Ukrajinu a do zemí bývalého Sovětského svazu, dále také na sever Afriky. V posledních letech lze zaznamenat trend sdružování jednotlivých velkých evropských školek do větších korporací s významným vlivem na export, neboť jsou schopny lépe pokrýt globální poptávku po ovocných školkařských výpěstcích.

ČÁST C – KVĚTINÁŘSTVÍ A ŠKOLKAŘSTVÍ V ČR

Dle statistického šetření ČSÚ v roce 2016 činila hodnota produkce v ČR květin a školkařských výpěstků 3,7 mld. Kč, tj. meziroční nárůst o 8,4 %.

Pozitivní tendenci v témže roce vykazala pouze produkce školkařských výpěstků, kdy byl zaznamenán nárůst o 16 % oproti předchozímu roku. Z údajů uvedených v části D, E, F této zprávy pak vyplývá, že pokles produkce zaznamenalo především školkařství okrasných druhů, květinářství si uchovává rostoucí trend.

Vývoj sektoru okrasného zahradnictví a školkařství

Plodina, výrobek		Hodnotové množství (v mil. Kč)					Index 2016/15	
		2011	2012	2013	2014	2015		2016
Produkce zemědělského odvětví celkem		118 866	122 374	128 232	136 734	128 516	132 957	103,5
Rostlinná produkce celkem		70 238	71 806	75 855	79 456	74 815	79 805	106,7
Sazenice a květiny		3 627	3 677	3 684	3 598	3 412	3 698	108,4
z toho	výpěstek ovocných školek	292	245	380	417	470	548	116,5
	okrasné dřeviny a květiny	3 128	3 232	3 097	2 960	2 640	2 841	107,6
	výsadby kultur	207	169	207	220	301	309	102,3

Pramen: ČSÚ

Ze statistického šetření ČSÚ vyplývá na druhé straně růst ploch sektoru, v roce 2016 byly květiny a školkařské produkty pěstovány na 2 509 ha, tj. meziroční nárůst o 1 %. Dle ČSÚ vzrostla plocha školek, naopak plochy květinářství se od roku 2012 snižují.

Plochy okrasných rostlin a školek (v ha)

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	index 2016/15
Květiny a okrasné rostliny	612	653	340	315	316	279	88,3
Školky (okrasné a ovocné)	1 663	1 934	1 693	1 915	2 166	2 230	113,0
Celkem	2 275	2 587	2 033	2 230	2 482	2 509	101,1

Pramen: ČSÚ

Poznámka: v roce 2011 došlo ke změně metodiky vykazování dle nařízení NEPR (EU) č.543/2009, proto nejsou údaje před a po tomto roce úplně srovnatelné

Největší podíl krytých ploch v ČR využívá sektor **květinářství**, a to především ve studeném nebo poloteplém režimu pro produkci balkonových, záhonových a sezónních hrnkových květin a jejich sazenic. Sektor je ohrožen především katastrofálním stavem přestárých a technologicky nevyhovujících skleníků. **Školkařství ovocných a okrasných druhů** využívá kryté plochy pro rozmnožování a rané fáze vývoje výpěstků („množárny“), dále jsou využívány kontejnerovny a stínoviště pro produkci kontejnerovaných výpěstků ovocných i okrasných druhů.

ČÁST D – KVĚTINÁŘSTVÍ V ČR

Současný stav tuzemského květinářství

Tuzemská produkce květin od roku 2001 vykazuje vzestupný trend. Výjimkou byly roky 2009 a 2013, kdy došlo k mírnému propadu v roce 2009 důsledkem světové ekonomické krize a v roce 2013 vlivem snížení poptávky v důsledku negativního průběhu počasí v zimních a jarních měsících.

V roce 2016 byly v ČR vypěstovány květiny v hodnotě téměř 2,2 mld., tj. oproti roku 2015 nárůst o 3,7 %, především z důvodu intenzifikace výroby včetně implementace moderních technologií. Plochy květinářství včetně krytých ploch vykazují od roku 2000 mírný nárůst.

Produkce květinářství v ČR (v mil. Kč)

2011	2012	2013	2014	2015	2016	Index 2016/15
1 870	1 944	1 881	2 008	2 095	2 172	103,7

Pramen: Svaz květinářů a floristů ČR

Struktura a vývoj pěstebních ploch v ČR (ha)

Ukazatel	1978	1983	1988	1993	2000	2005	2006	2008	2009	2010	2016
Skleníky	134,1	158,3	185,0	125,0	115,0	115,0	116,0	117,0	116,0	117,0	117,0
Fóliovníky	8,4	15,7	22,0	5,0	5,0	7,0	8,0	12,0	12,0	13,0	13,0
Pařeniště	39,7	28,7	11,0	5,0	9,0	5,0	4,0	2,0	2,0	1,0	2,0
Kryté plochy celkem	182,2	202,7	218,0	135,0	129,0	127,0	128,0	131,0	130,0	131,0	132,0
Venkovní plochy	359	254	200	105	85	85	88	97	96	102	612

Pramen: Svaz květinářů a floristů ČR

Struktura tuzemské květinářské produkce je určena poptávkou po jednotlivých typech výpěstků a ekonomikou pěstování v tuzemských klimatických podmínkách. V dlouhodobém období nedochází k výrazné změně struktury – hlavním oborem tuzemských květinářů je pěstování záhonových a balkonových květin a hrnkových rostlin okrasných především květem.

Struktura květinářské produkce v ČR (v mil. Kč)

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Index 2016/15
Cibuloviny	4	4	4	3	3	2	-33,3
Záhonové	952	1 010	972	1 015	1 088	1 120	+2,9
Hrnkové	720	730	690	730	745	760	+2,0
Řezané květy	97	100	98	92	90	90	1,0
Řezaná zeleň	41	45	50	92	90	89	-1,1
Sušené	35	35	41	47	47	76	+61,7
Osiva	21	20	26	29	32	34	+6,3
Celkem	1 870	1 944	1 881	2 008	2 095	2 171	+3,7

Pramen: Svaz květinářů a floristů ČR

Rostoucí trend lze v posledních letech vysledovat především v pěstování záhonových a balkonových květin. Za posledních 5 let vzrostla celková hodnota jejich produkce o 40 % na 1,1 mld. Kč. Záhonové a balkonové rostliny se tak podílejí 52 % na celkové tuzemské květinářské produkci.

U hrnkových rostlin došlo v letech 2011 a 2013 k mírnému propadu, od roku 2014 se produkce opět mírně zvýšila, a to až na hodnotu 760 mil. Kč, tj. 35 % z celkové tuzemské květinářské produkce.

V roce 2014 došlo ke srovnání úrovně produkce čerstvých řezaných květina a zeleně, a to především díky tříletému postupnému nárůstu pěstování čerstvé řezané zeleně a ústupu od pěstování květin určených k řezu. Každá z těchto skupin se tak v roce 2016 podílela na celkovém objemu tuzemské produkce 4,1 %. Produkce sušených květin v roce 2016 dosáhla hodnoty 76 mil Kč, tj. meziroční nárůst o 62 %.

Čeští producenti květin podporují marketingovou akci „**Česká květina**“, která se pomalu dostává do povědomí koncových zákazníků. Projekt probíhal v roce 2014 pod záštitou pana ministra zemědělství za podpory MZe. Další informace lze nalézt na www.ceska-kvetina.cz.

Spotřeba a užití květin v ČR

V roce 2016 spotřeba květin vzrostla meziročně o 6 % na úroveň 1 091 Kč/osobu/rok. Dlouhotrvající trend růstu poptávky po produktech květinářství je důsledkem zájmu spotřebitelů a rostoucí kupní síly obyvatelstva, která okrasné rostliny stále více vnímá jako dárkový předmět nebo sezónní dekoraci a také jako trvalou a příjemnou součást svého životního prostředí. Spotřebu květinářských produktů výrazně ovlivňují tzv. sezónní záležitosti – hrnkové květiny okrasné květem ve vánočním a jarním období (vánoční hvězdy, bramboříky), jarní truhlíkové výsadby cibulovin nebo sezónní truhlíkové výsadby balkonových květin.

Spotřeba květin v ČR ve spotřebitelských cenách v Kč/os./rok

Rok	Spotřeba květin	Meziroční přírůstek %
2001	631	+11,0
2002	693	+10,0
2003	709	+2,0*
2004	776	+10,0
2005	813	+6,0
2006	790	-2,8**
2007	798	-1,8
2008	869	+8,9
2009	872	+0,3
2010	887	+1,7
2011	953	+7,4
2012	969	+1,7
2013	851	-12,2***
2014	936	+10,0
2015	1 030	+10,0
2016	1 091	+5,9

Pramen: Svaz květinářů a floristů ČR

Poznámka: * vliv poklesu tržeb po záplavách 2002 v jarním (rozhodujícím) období roku 2003

** vliv změny DPH

*** vliv nepříznivého průběhu počasí

V roce 2016 došlo k nárůstu spotřeby hrnkových a záhonových rostlin, stejně jako řezané zeleně, cibulovin, sušených květin i osiva. Naproti tomu spotřeba řezaných květin zaznamenala v roce 2016 pokles o 4,8 % oproti předchozímu roku.

Struktura spotřeby květin, sadby a osiv ve spotřebitelských cenách (v mil. Kč)

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Index 2016/15
Řezané květiny	2 990,6	2 756	2 159	3 036	3 544	3 374	95,2
Hrnkové rostliny	3 040,5	3 397	3 176	2 995	3 146	3 313	105,3
Záhonové rostliny	2 273,4	2 591	2 483	2 591	2 803	3 078	109,8
Řezaná zeleň	484,0	300	141	144	117	576	492,3
Cibuloviny	689,0	398	360	438	423	480	113,5
Sušené květiny	24,0	213	153	122	228	468	205,3
Osiva	30,0	36	34	32	42	54	128,6
Celkem	9 530,3	9 690	8 508	9 357	10 303	11 343	110,1

Pramen: Svaz květinářů a floristů ČR

Bilance produkce a užití květin v ČR (v mil. Kč)

Zdroje	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tuzemská produkce	1 870	1 944	1 881	2 008	2 095	2 171
Dovoz	2 908	2 930	2 901	3 038	3 580	3 875
Celková nabídka	4 778	4 874	4 782	5 046	5 675	6 046
Spotřeba ve výrobních cenách	4 483	4 463	3 889	4 387	5 104	5 389
Vývoz	273	411	893	659	571	657
Celkové užití	4 778	4 874	4 782	5 046	5 675	6 046

Pramen: Statistika zahraničního obchodu, Svaz květinářů a floristů ČR

Cenový vývoj v ČR

Spotřebitelské ceny květin, řezaných i hrnkových, se v ČR meziročně neustále zvyšují, i když průměrné roční ceny během roku kolísají – u řezaných rostlin jsou ceny v zimních měsících vyšší než v létě. Nejvýznamněji je tento výkyv znatelný u růží, což dokumentuje oblíbenost těchto květin a vysokou poptávku, která výrazněji neklesá ani v letních měsících, kdy je obecně poptávka po celoročně řezaných květinách nižší.

Variabilita spotřebitelských cen v jednotlivých měsících je určována mnoha faktory, zejména druhem květin, jejich zdrojem, ročním obdobím, apod. Ceny importovaných květin se většinou odvíjejí od cen na burzách (v Nizozemsku VBA Aalsmeer nebo FLORA Holland, Naaldwijk a v Německu VBA/VBN v Porýní). Tyto ceny vykazují výrazné sezónní výkyvy (zvyšují se zvláště v období svátků – Valentýn, Den matek, Velikonoce apod.).

Průměrné roční spotřebitelské ceny vybraných druhů květin v ČR (Kč/ks)

Název	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Karafiát velkokvětý řezaný	18,17	18,74	19,07	19,92	20,96	21,37	22,05
Růže velkokvětá řezaná	47,18	49,17	50,05	52,32	55,70	57,47	61,16
Gerbera velkokvětá řezaná	34,43	35,85	35,54	36,28	40,35	37,64	39,18
Chryzantéma řezaná	36,20	38,61	38,64	39,94	37,18	41,13	43,51
Saintpaulia (africká fialka)	54,67	56,13	57,54	60,22	60,78	63,01	67,05

Pramen: ČSÚ

Průměrné spotřebitelské ceny vybraných druhů květin v ČR (Kč/ks)

Měsíc	Růže velkokvětá řezaná			Gerbera velkokvětá řezaná			Karafiát velkokvětý řezaný			Chryzantéma řezaná			Saintpaulia (hrnková květina)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	54,66	57,97	59,09	37,61	38,05	38,69	20,66	21,46	21,69	40,60	41,84	42,21	59,73	59,78	61,9
II	55,52	59,76	63,38	39,50	38,99	41,18	20,80	21,3	22,05	40,93	42,34	44,46	59,15	61,18	65,8
III	55,53	58,67	63,16	38,32	38,84	41,3	20,82	21,27	22,11	41,56	43,41	46,74	60,91	64,15	72,45
IV	54,61	56,23	60,38	36,79	37,59	38,38	20,77	21,21	22,11	41,99	41,27	45,88	61,39	64,69	69,21
V	55,81	57,71	61,85	37,34	38,08	38,83	21,09	21,23	21,45	40,42	41,38	44,06	63,14	66,59	69,59
VI	55,31	57,12	61,44	36,65	36,96	38,36	21,02	21,18	21,79	40,06	41,65	42,77	63,21	65,66	67,5
VII	54,74	56,49	59,73	36,18	36,46	36,3	20,91	21,26	21,93	39,03	39,45	41,94	61,80	61,66	65,7
VIII	54,92	55,27	59,67	35,77	36,49	37,87	20,97	21,28	22,07	39,11	39,53	41,64	60,42	61,45	67,43
IX	56,55	55,93	60,33	36,53	36,59	38,39	21,18	21,23	22,16	39,23	39,09	41,38	60,46	62,46	66,54
X	56,83	57,75	60,83	36,49	37,03	39,03	21,07	21,62	22,31	39,71	40,35	42,65	60,56	63,41	68,76
XI	56,20	57,83	61,62	37,16	38,36	39,60	21,08	21,69	22,40	40,60	41,53	44,19	58,79	62,73	65,67
XII	57,69	58,85	62,40	37,78	38,25	40,22	21,18	21,67	22,5	40,96	41,68	44,23	59,74	62,31	64,05
Průměr	55,69	57,47	61,16	37,18	37,64	39,18	20,96	21,37	22,05	40,35	41,13	43,51	60,78	63,01	67,05

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod ČR s květinami

Bilance dovozu a vývozu květinářských produktů zůstává výrazně pasivní, dlouhodobě saldo zahraničního obchodu dosahuje hodnoty přes 2 mld. Kč. V roce 2016 došlo k navýšení záporného salda o 7 % na hodnotu 3,2 mld. Kč. Domácí produkce sice stále roste, ale nestačí pokrýt poptávku jak v objemu, tak i v širší sortimentu. Dovozy jsou na poptávku schopny reagovat pružněji a především v širším spektru. Celkový objem vývozu květinových produktů je stále minimální.

Vývoj bilance zahraničního obchodu ČR s květinami (v mil. Kč)

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Import	2 908	2 930	2 901	3 038	3 580	3 875	3 079
Export	273	411	893	659	571	657	587
Saldo zahraničního obchodu	-2 635	-2 519	-2 008	-2 379	-3 009	-3 218	-2 492

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje za období leden–listopad 2017

Celková hodnota dovozu v roce 2016 se navýšila na 3,9 mil. Kč. Největší podíl zaujímaly čerstvé řezané květiny, pokojové rostliny okrasné květem a okrasné listem.

Vývoz květin dosáhl svého vrcholu v roce 2013, kdy byly z ČR vyvezeny květinářské produkty v celkové hodnotě téměř 0,9 mld. Kč. Pokles vývozu nastal už v roce 2014, v roce 2016 se mírně zvýšil na 0,6 mil. Kč, obdobný vývoj lze očekávat i v roce 2017.

Vývoj dovozů okrasných rostlin do ČR (v tis. Kč)

Kód KN	Název	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
0601 1010	Cibule hyacintu v klidu	14 513	14 113	9 072	5 401	4 178	1 983	1 382
0601 1020	Cibule narcisu v klidu	3 627	3 982	4 770	5 581	3 348	6 216	4 595
0601 1030	Cibule tulipánu v klidu	10 823	10 242	8 760	11 985	6 384	13 060	13 271
0601 1040	Hlízy gladiolu v klidu	4 226	4 226	3 895	6 440	3 590	4 812	5 966
0601 1090	Ostatní cibuloviny v klidu	27 231	36 867	36 019	47 806	36 705	48 771	41 141
0601 2030	Hyac, tulip, narc, orchid. v květu	91 233	104 580	103 454	119 848	141 703	139 038	126 320
0601 2090	Ostatní cibule a hlízy v květu	30 701	28 095	23 261	29 186	22 302	25 092	17 561
0601	Celkem	182 354	202 105	189 231	226 247	218 210	238 972	210 236
0602 1090	Nekořenovité řízky a rouby ostatní	35 021	37 665	44 648	42 259	48 777	63 330	69 778
0602 9050	Venkovní rostliny víceleté, jednoleté	183 771	274 300	287 102	320 509	328 297	521 311	494 964
0602 9070	Mladé rostliny květin	26 544	33 163	50 680	44 723	50 642	46 220	43 402
0602 9091	Pokožové rostliny kvetoucí	492 862	476 553	473 928	479 510	518 395	537 139	496 060
0602 9099	Pokožové rostliny nekvetoucí	336 806	361 518	329 432	256 741	300 638	279 389	293 238
0602	Celkem	1 075 005	1 183 199	1 185 790	1 143 742	1 246 749	1 447 389	1 397 442
0603 1100	Růže řezané	419 746	366 456	375 789	465 128	525 320	559 890	541 950
0603 1200	Karafiáty řezané	142 141	88 297	79 192	71 644	82 381	82 120	78 413
0603 13 00	Orchideje řezané	37 866	36 722	28 426	33 036	34 266	32 070	26 906
0603 1400	Chryzantémy řezané	118 218	129 314	127 430	152 337	196 710	207 264	191 346
0603 1500	Lilie řezané	-	42 619	47 011	51 129	59 943	57 792	50 844

Kód KN	Název	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
0603 1910	Gladioly řezané	5 629	15 348	4 718	5 541	6 049	9 276	5 612
0603 1980**	Ost. řezané květiny	646 719	555 338	552 584	610 687	845 271	-	-
0603 1920	Řezané pryskyřníky	-	-	-	-	-	1 692	2 513
0603 1970	Řezané květiny a poupata na kytice nebo k okrasným účelům	-	-	-	-	-	599 269	604 857
0603 9000	Květiny sušené a upravované	20 508	38 706	42 718	21 137	29 413	268 315	236 829
0603	Celkem	1 390 649	1 272 800	1 257 868	1 410 639	1 779 353	1 817 688	1 131 900
0604 2090	Listí, větve, výhony čerstvé	166 738	145 439	144 457	149 823	197 025	207 639	199 627
0604 9091	Listí, větve, výhony sušené	35 384	34 062	23 719	37 003	57 174	63 560	56 829
0604 9099	Listí, větve, výhony sušené upravované	32 389	72 142	71 656	45 698	51 517	41 383	42 782
0604	Celkem	234 511	251 643	239 832	232 524	305 716	312 582	299 238
1209 3000	Osiva bylin pro květy	17 785	13 167	17 245	11 759	18 839	51 053	31 744
1209 9991	Osiva květin ostatní	7 612	7 249	11 248	13 209	10 959	7 454	8 289
1209	Celkem	25 397	20 416	28 493	24 968	29 798	58 507	40 033
DOVOZ CELKEM		2 907 916	2 930 163	2 901 214	3 038 120	3 579 826	3 875 137	3 078 849

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

** od 1.1.2016 změna NK 0603 1980 na 0603 1920, 0603 1970

Vývoj vývozu okrasných rostlin z ČR (v tis. Kč)

Kód KN	Název	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
0601 1010	Cibule hyacintu v klidu	21	7	108	86	2	6	79
0601 1020	Cibule narcisu v klidu	378	412	2 023	1 389	263	436	429
0601 1030	Cibule tulipánu v klidu	416	505	4 174	2 458	362	398	1 287
0601 1040	Hlízy gladiolu v klidu	826	231	1 148	1 627	880	619	647
0601 1090	Ostatní cibuloviny v klidu	1 647	1 388	3 981	5 134	3 600	2 706	2 728
0601 2030	Hyac, tulip, narc, orchid, v květu	278	248	4 458	792	397	1 415	997
0601 2090	Ostatní cibule a hlízy v květu	3 867	6 209	1 035	264	224	989	277
0601	Celkem	7 433	8 820	16 927	11 750	5 728	6 569	6 444

0602 1090	Nekořenovité řízký a rouby ostatní	61	963	1 026	0	0	768	385
0602 9050	Venkovní rostliny víceleté, jednoleté	53 997	45 221	70 783	77 161	58 110	172 561	174 757
0602 9070	Mladé rostliny květin	30 405	33 838	39 686	39 265	36 907	19 982	22 956
0602 9091	Pokožové rostliny kvetoucí	7 696	4 512	60 848	59 438	71 814	45 802	41 078
0602 9099	Pokožové rostliny nekvetoucí	9 017	7 062	10 558	11 524	9 660	11 711	16 571
0602	Celkem	101 176	91 596	182 901	187 388	176 491	250 824	255 747
0603 1100	Růže řezané	23 427	25 828	27 731	38 721	31 186	31 338	15 727
0603 1200	Karafiáty řezané	7 430	9 520	10 386	10 934	5 433	5 355	3 198
0603 1300	Orchideje řezané	1 621	1 525	68 238	103 841	1 309	906	453
0603 1400	Chryzantémy řezané	5 504	6 097	7 091	9 630	7 060	6 840	4 391
0603 1500	Lilie řezané	-	1 526	2 080	2 160	1 601	1 702	1 160
0603 1910	Gladioly řezané	174	158	198	236	164	124	125
0603 1980**	Ost. řezané květiny	-	55 378	276 220	30 643	29 202	-	-
0603 1920	Řezané pryskyřníky	-	-	-	-	-	1 277	65
0603 1970	Řezané květiny a poupata na kytice nebo k okrasným účelům	-	-	-	-	-	28 533	15 389
0603 9000	Květiny sušené a upravované	3 272	1 090	20 716	365	5 594	23 441	37 449
0603	Celkem	41 428	101 122	412 660	196 530	81 549	99 517	62 503
0604 2090	Listí, větve, výhony čerstvé	8 442	12 831	13 768	13 743	11 480	13 079	4 939
0604 9091	Listí, větve, výhony sušené	5 725	13 779	12 628	14 403	9 882	3 123	1 568
0604 9099	Listí, větve, výhony sušené upravované	80 819	160 594	206 681	189 476	244 230	206 154	216 310
0604	Celkem	94 986	187 204	233 077	217 622	265 592	222 356	222 817
1209 3000	Osiva bylin pro květy	19 907	16 886	38 188	34 888	29 169	66 183	28 071
1209 9991	Osiva květin ostatní	7 820	5 734	9 744	10 479	12 166	12 027	11 852
1209	Celkem	27 727	22 620	47 932	45 367	41 335	78 210	39 923
VÝVOZ CELKEM		272 750	411 362	893 497	658 657	570 695	657 477	587 434

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

** od 1.1.2016 změna NK 0603 1980 na 0603 1920, 0603 1970

Zahraníční obchod s řezanými květinami

Dovoz řezaných květin v roce 2016 dosáhl hodnoty 1,8 mld. Kč, tj. meziroční nárůst o 2,1 %. Obdobný vývoj lze očekávat i v roce 2017.

Největším dovozcem řezaných květin je tradičně Nizozemsko, odkud se ročně dovezou řezané květiny v hodnotě přes 1 mld. Kč. V roce 2016 dosáhla hodnota dovozu řezaných květin z Nizozemska 1,4 mld. Kč, tj. 78 % z celkového dovozu řezaných květin do ČR.

Dovoz řezaných květin do ČR – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Růže	Karafiáty	Orchideje	Gladioly	Lilie	Chryzantémy	Ost. řezané květiny**	Řezané pryskyřníky	Řezané květiny a poupata na kytice nebo k okrasným účelům	Květiny sušené a upravované	Celkem
2011	419 746	142 141	37 866	5 629	-	118 218	646 719	-	-	20 508	1 390 827
2012	366 456	88 297	36 722	15 348	42 619	129 314	555 338	-	-	38 706	1 272 800
2013	375 789	79 192	28 426	4 718	47 011	127 430	552 584	-	-	42 718	1 257 868
2014	465 128	71 644	33 036	5 541	51 129	152 337	610 687	-	-	21 137	1 410 638
2015	525 320	82 381	34 266	6 049	59 943	196 710	845 271	-	-	29 413	1 779 353
2016	559 890	82 120	32 070	9 276	57 792	207 264	-	1 692	599 269	268 315	1 817 688
2017*	541 950	78 413	26 906	5 612	50 844	191 346	-	2 513	604 857	236 829	1 739 270

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

** od 1.1.2016 změna NK 0603 1980 na 0603 1920, 0603 1970

Vývoz řezaných květin dosáhl svého maxima v roce 2013, od tohoto roku má snižující se tendenci. I když v roce 2016 byly vyvezeny v hodnotě 99,5 mil. Kč, což představuje mírné zvýšení oproti předchozímu roku 2015 o 22 %.

Vývoz řezaných květin do ČR – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Růže	Karafiáty	Orchideje	Gladioly	Lilie	Chryzantémy	Ostatní řezané květiny**	Řezané pryskyřníky	Řezané květiny a poupata na kytice nebo k okrasným účelům	Květiny sušené a upravované	Celkem
2011	23 427	7 430	1 621	174	-	5 504	-	-	-	3 272	41 428
2012	25 828	9 520	1 525	158	1 526	6 097	55 378	-	-	1 090	101 122
2013	27 731	10 386	68 238	198	2 080	7 091	276 220	-	-	20 716	412 660
2014	38 721	10 934	103 841	236	2 161	9 630	30 643	-	-	365	196 530
2015	31 186	5 433	1 309	164	1 601	7 060	29 202	-	-	5 594	81 549
2016	31 338	5 355	906	124	1 702	6 840	-	1 277	28 533	23 441	99 516
2017*	15 727	3 198	453	125	1 160	4 391	-	65	15 389	37 449	77 957

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

** od 1.1.2016 změna NK 0603 1980 na 0603 1920, 0603 1970

Zahraníční obchod s hrnkovými květinami

Hrnkové květiny jsou druhou nejobjemnější dovozovou skupinou okrasných rostlin. V roce 2015 došlo k mírnému nárůstu hodnoty dovozu, což pokračovalo i v roce 2016, kdy se hodnota dovozu navýšila o 16 % oproti roku 2015 na celkových 1,45 mil. Kč.

Dovozy během posledních let mají zvyšující se tendenci. Jednoznačně převažují dovozy z Nizozemska (66 % podíl na celkové hodnotě dovozu), následuje Německo, Dánsko a Itálie.

Vývoz hrnkových květin se v posledních letech řadí na druhé místo za vývoz řezaných květin. Po propadu v roce 2012 vzrostl v roce 2014 vývoz na hodnotu 187,4 mil. Kč. Po poklesu v roce 2015 se rok 2016 stal významným svou nejvyšší hodnotou vývozu od roku 2011 (250,8 mil. Kč.), tj. nárůst o 41 % oproti předchozímu roku. Nárůst vývozu hrnkových květin lze předpokládat i v roce 2017. Hlavními cílovými zeměmi je Slovensko, Německo, Maďarsko a Rakousko.

Dovoz hrnkových květin do ČR – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Nekořenovité řízký	Venkovní jednoleté	Mladé rostliny	Hrnkové kvetoucí	Hrnkové nekvetoucí	Celkem
2011	35 021	183 771	26 544	492 862	336 806	1 075 004
2012	37 665	274 300	33 163	476 553	361 518	1 183 199
2013	44 648	287 102	50 680	473 928	329 432	1 185 790
2014	42 259	320 509	44 723	479 510	256 741	1 143 742
2015	48 777	328 297	50 642	518 395	300 638	1 246 749
2016	63 330	521 311	46 220	537 139	279 389	1 447 389
2017*	69 778	494 964	43 402	496 060	293 238	1 397 442

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden – listopad 2017

Vývoz hrnkových květin z ČR – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Nekořenovité řízký	Venkovní jednoleté	Mladé rostliny	Hrnkové kvetoucí	Hrnkové nekvetoucí	Celkem
2011	61	53 997	30 405	7 696	9 017	101 176
2012	963	45 221	33 838	4 512	7 062	91 596
2013	1 026	70 783	39 686	60 848	10 558	182 901
2014	0	77 161	39 265	59 438	11 524	187 388
2015	0	59 792	36 907	71 814	9 660	178 173
2016	768	172 561	19 982	45 802	11 711	250 824
2017*	385	174 757	22 956	41 078	16 571	255 747

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

Zahraníční obchod s cibulemi a hlízkami květin

Dovoz této skupiny květinářských produktů v roce 2016 dosáhl nejvyšší hodnoty 239 mil. Kč. Hlavní dováženou skupinou jsou cibule a hlízy orchidejí, hyacintů, narcisů a tulipánů v květu, které od roku 2012 zaujímají více než 50% podíl na dovozu cibulí a hlíz. Hlavním dovozcem je tradičně Nizozemsko.

Vývoz cibulí a hlíz v posledních letech kolísá v rozmezí 5,7–16,9 mil. Kč ročně, maxima bylo dosaženo v roce 2013, kdy byly vyvezeny cibule a hlízy v hodnotě 16,9 mil. Kč. V roce 2014 a 2015 došlo k rapidnímu snížení, k nárůstu došlo opět v roce 2016, a to o 15 % na 6,6 mil. Kč. Hlavními cílovými zeměmi jsou Slovensko, Polsko a Maďarsko.

Dovoz cibulí a hlíz květin – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Cibule a hlízy ve vegetačním klidu					Cibule a hlízy ve vegetaci/květu		
	Hyacinty	Narcisy	Tulipány	Gladioly	Ostatní	Orchideje, hyacinty, narcisy, tulipány	Ostatní	Celkem
2011	14 513	3 627	10 823	4 226	27 231	91 233	30 701	182 354
2012	14 113	3 982	10 242	4 226	36 867	104 580	28 095	202 105
2013	9 072	4 770	8 760	3 895	36 019	103 454	23 261	189 231
2014	5 401	5 581	11 985	6 440	47 806	119 848	29 186	226 247
2015	4 178	3 348	6 384	3 590	36 705	141 703	22 302	218 210
2016	1 983	6 216	13 060	4 812	48 771	139 038	25 092	238 972
2017*	1 382	4 595	13 271	5 966	41 141	126 320	17 561	210 236

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

Vývoz cibulí a hlíz květin – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Cibule a hlízy ve vegetačním klidu					Cibule a hlízy ve vegetaci/květu		
	Hyacinty	Narcisy	Tulipány	Gladioly	Ostatní	Orchideje, hyacinty, narcisy, tulipány	Ostatní	Celkem
2011	21	378	416	826	1 647	278	3 867	7 433
2012	7	412	505	231	1 388	248	6 209	9 000
2013	108	2 023	4 174	1 148	3 981	4 458	1 035	16 927
2014	86	1 389	2 458	1 627	5 134	792	264	11 750
2015	2	263	362	880	3 600	397	224	5 728
2016	6	436	398	619	2 706	1 415	989	6 569
2017*	79	429	1 287	647	2 728	997	277	6 444

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

Zahraniční obchod s osivem květin

Dovozy osiv květin v posledních letech kolísají. Od roku 2013, kdy se osiv dovezlo za 28,5 mil. Kč, nastal v roce 2014 pokles o 12 % na hodnotu 25,0 mil. Kč. Hodnota dovozu se začala opětovně navyšovat od roku 2015, kdy dosáhla 29,8 mil. Kč, v roce 2016 dosáhla svého maxima, tj. 58,5 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 96 %. Nejvýznamnějšími dodavateli osiva jsou Nizozemsko a Německo.

Vývoz této komodity má také kolísající tendenci. V roce 2013 bylo vyvezeno osivo květin v hodnotě 47,9 mil. Kč, v následujícím roce došlo k poklesu na 45,4 mil. Kč, což pokračovalo i v roce 2015. Vysoký nárůst byl zaznamenán v roce 2016, kdy hodnota vývozu osiv květin dosáhla 78,2 mil. Kč, tj. meziroční navýšení o 90 %. Hlavními cílovými zeměmi jsou Rusko, Slovensko, Litva a Německo.

Dovoz osiv bylin pro květy a osiv květin do ČR – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Osivo bylin pro květy	Osivo květin ostatní	Celkem
2011	17 785	7 612	25 397
2012	13 167	7 249	20 416
2013	17 245	11 248	28 493
2014	11 759	13 209	24 968
2015	18 839	10 959	29 798
2016	51 053	7 454	58 507
2017*	31 744	8 289	40 033

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

Vývoz osiv bylin pro květy a osiv květin z ČR – souhrnná tabulka (v tis. Kč)

Rok	Osiva bylin pro květy	Osiva květin ostatní	Celkem
2011	19 907	7 820	27 727
2012	16 886	5 734	22 620
2013	38 188	9 744	47 932
2014	34 888	10 479	45 367
2015	29 169	12 166	41 335
2016	66 183	12 027	78 210
2017*	28 071	11 852	39 923

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

ČÁST E - ŠKOLKAŘSTVÍ OKRASNÝCH DRUHŮ V ČR

Přesné údaje o produkci okrasného školkařství ve světovém i evropském měřítku nejsou předmětem podrobných a pravidelných statistických šetření. Nejucelenější přehled o současném okrasném zahradnictví obsahuje statistická ročenka AIPH. Ta je na základě údajů, zaslaných jednotlivými členskými organizacemi, každoročně novelizována. Od roku 2004 nejsou data ohledně okrasného zahradnictví ani předmětem ročních zpráv o stavu zemědělství EU.

Současný stav tuzemského školkařství okrasných druhů

Školkařství jako obor zemědělské produkce má v našich zemích mnohaletou tradici. Od pěstování užitkových rostlin pro obživu, přes pěstování dřevin k využití ve stavebnictví, nábytkářství i mnoha jiných oborech až po pěstování okrasných dřevin i trvalých květin pro parky, města, krajinu i soukromé zahrady.

Obecně zažívá obor okrasného školkařství v současnosti stagnaci až mírný propad. Dochází ke snižování plochy fóliovníků a skleníků, důvodem je likvidace přestárých staveb, jejichž životnost přesáhla 40 let. Nastává i úbytek pěstebních ploch, u kterých nebyly vyřešeny složité nájemní vztahy a restituční nároky, nebo jsou prodávány na stavební parcely. Alarmující je chybějící zájem o obor u nástupců současné produkční generace školkařů.

V roce 2014 byly dle šetření SŠ ČR školkařské výpěstky okrasných druhů pěstovány na 1 140 ha, což představuje meziroční pokles o 2 %. Ubylo také školek a pracovníků. Další pokles pokračoval i v roce 2015 na 1 130 ha. Tato plocha přetrvala i v roce 2016. Tento trend lze předpokládat i v roce 2017.

Údaje o okrasném školkařství v ČR

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet členských organizací Svazu školkařů	102	85	90	87	87	87
Počet pracovníků v členských školkách	1 004	1 035	999	987	980	975
Výměra ploch okrasných školkařských výpěstků v členských školkách v ha	1 377	1 160	1 140	1 130	1 130	1 125
Výměra ploch pro produkci dřevin v kontejnerech	197		260	265	267	270
Výměra lesních školek v ha	1 031	1 040	1 035	1 030	-	-

Pramen: Svaz školkařů ČR

Pokles pěstebních ploch okrasného školkařství je způsoben především ztíženým odbytem školkařského materiálu, nedostatkem kvalitních pracovníků do prvovýroby a taktéž nepříznivými klimatickými poměry v posledních letech. V kombinaci s nedostatkem kapitálu na pořízení moderních technologií, a v roce 2015 na obnovu školek poškozených likvidačním suchem, lze očekávat velký úbytek pěstebních ploch hlavně u drobných školkařů.

Kvalita výpěstků v ČR je stanovena školkařskou normou. Uvedená norma je zaměřena na výpěstky okrasných dřevin v celém pěstovaném sortimentu a podchycuje u jednotlivých skupin dřevin jejich doporučené velikosti a tvary s ohledem na možné technologie pěstování. Byla zpracována v souladu s přihlédnutím k jakostním normám a pěstebním předpisům, které jsou platné v zemích EU. Svaz školkařů od roku 2015 dává záštitu značce „**ČESKÁ ROSTLINA**“, která má upozornit koncového zákazníka na produkt vypěstovaný v ČR.

Technologické zázemí školkařské produkce

Perspektivní školkařské podniky jsou vybaveny novou technikou úzce specializovanou pro potřeby oboru. Skleníkové stavby byly dříve velmi energeticky náročné, projektované především pro potřeby rychlené zeleniny a nevhodné pro školkaře. V současné době se už téměř nepoužívají a dochází k jejich likvidaci. Nové kryté plochy specializované pro školkařskou výrobu jsou již většinou vybaveny systémy automatického řízení topení, větrání, závlahy i tepelnými a světelnými clonami. Stejně tak jsou dnes v široké nabídce fóliové tunely z vícevrstevných dlouhověkových materiálů.

Školkařská technika i technologie je dnes na velmi vysoké úrovni, problémem je její vysoká pořizovací cena.

Výživa rostlin a přípravky na ochranu rostlin ve školkařské produkci

V současné době není sortiment hnojiv omezen jen na základní typy pro zemědělské plodiny. Na trhu existují speciální hnojiva se složením živin, která vyhovují širokým potřebám školkařů. Jsou to především hnojiva s předem určenou dobou působnosti (např. od 3 až po 12 měsíců) či pěstitelské substráty v mnoha variantách, specializované přímo i pro jednotlivé rostlinné druhy.

Problematická je oblast přípravků na ochranu rostlin (POR) – z hlediska integrované ochrany rostlin není dostatek v ČR registrovaných POR určených pro minoritní aplikaci ve školkařské výrobě, na rozdíl od funkčních systémů ochrany školkařských porostů např. v Německu, Nizozemsku apod.

Průběh vegetace v roce 2016 a 2017

Počasí bylo v roce 2016 teplotně silně nadnormální a svým teplotním průměrem se zařadil po bok roku 2002. Mimořádná horka, jaká jsme prožili v roce 2015, se již neopakovala. Vlhkost vzduchu byla všeobecně vyšší. I když srážkově příznivě se vyvíjející léto bylo přerušeno suchým srpnem a zářím, zásoba spodních vod byla relativně dostatečná a vodní bilance byla lepší než v roce 2015.

Ve druhé polovině ledna 2016 došlo k výraznému oteplení, kdy teploty na některých místech v republice překročily 12 °C. Sněhová pokrývka chránící rostliny před vysycháním zcela zmizela. Únor byl teplý a vlhký, častý byl výskyt silných až bouřlivých větrů. Pokud mrzlo, tak jen slabě. V závěru měsíce se začala příroda rychle probouzet. Březen a duben sice mnoho vláhy nepřinesl, ale té byl zatím dostatek díky bohatým lednovým a únorovým srážkám. Začátkem dubna přišlo malé léto s teplotou 20 °C, avšak v posledním týdnu se citelně ochladilo a také sněžilo. Tyto nečekané mrazy poškodily školkařskou produkci. Díky použitým technologiím – závlahy a postřiky kyselinou boritou byly škody minimalizovány. Květen přinesl krásné jarní počasí, řadu slunečných dnů. Začalo se již projevovat sucho, zvláště když teploty stoupaly stále výše až do tropických 30 °C. Červen byl velmi teplý a zároveň vlhký. Vlhké periody se pravidelně střídaly se suššími a bouřková činnost se silně rozvinula. Srpen také přinesl horké dny, ale zároveň i sucho, což vygradovalo v září. Ještě na začátku září místy teploty překročily tropických 30 °C. Po vydatnějších srážkách v polovině měsíce se konečně začaly dobývat rostliny z volné půdy. V obavách, aby se neopakovaly ztráty z roku 2015, spousta školkařských podniků nezaškolkovalo v podzimních termínech a čekalo na rok 2017. Díky vydatným srážkám v první dekádě října se podařilo prodloužit tržní sezónu u rostlin z volné půdy. Poprvé mrzlo až v druhé polovině listopadu.

Rok 2017 přinesl velké výkyvy počasí. Opakované mrazy v jarních měsících poškodily školkařské kultury, přesto díky různorodosti sortimentu a preventivním ochranným zásahům nebyly škody fatální.

Většina školek použila v době mrazů kryty v podobě netkané textilie a závlahy. Sucho, které následovalo v letních měsících, postihlo hlavně moravské pěstitele. Ztráty byly převážně ve volné půdě, kde nebyla instalována závlaha. Pro okrasné školkaře, kteří se po zkušenostech z roku 2015 obávali o své kultury, bylo jediné štěstí, že suché období přišlo v době, kdy již dřevo nových výhonů bylo vyzrálé a nebylo tak náchylné na poškození vysokými teplotami a suchem.

Spotřeba a užití školkařských výpěstků v ČR

Sortiment školkařské produkce

Sortiment školkařské produkce má proměnlivý charakter. V současné době zažívá největší rozvoj oblast peren, stabilní růst produkce zaznamenávají stálezelené dřeviny a alejové (vzrostlé) stromy. Mírný pokles, i v celoevropském měřítku, lze v posledních letech zaznamenat u prodeje jehličnanů.

V posledních letech dochází také ke strukturálním změnám, které vyplývají z měnícího se systému produkce školkařství: namísto školky množící velmi široký sortimentu v menším počtu jednotlivých partií se dnes školky specializují na podniky čistě množirenské nebo dopěstovatelské. Matečnice zůstaly ve většině případů zachované, množí se však méně kultivarů ve velkých množstvích. Některé školky množí velká množství rostlin roubováním a prodávají je buď jako jednoleté nebo dvouleté roubovance, o které je zájem zejména v západních zemích Evropy. Poměrně významným trendem mezi školkaři je nakupování pěstitelský materiál, včetně chlazené sadby, v zahraničí – např. Nizozemsku, Itálii a Polsku, v ČR dochází pouze k dopěstování do větších prodejních velikostí a přizpůsobení klimatickým podmínkám.

Spotřeba školkařských výpěstků

Spotřeba školkařských výpěstků měla do roku 2010 ustálený meziroční nárůst asi 10–20 %, kterou naše školkařské firmy pokrývaly cca z 60 %. Od roku 2012 lze zaznamenat stagnaci až pokles odbytu okrasných rostlin. Příčinou je stále nízká poptávka po uplatnění výpěstků ve výsadbách státních programů na ochranu a péči o krajinu, při výsadbách městské zeleně apod. Tato situace vyplývá z nízké informovanosti a nedostatečné komunikace mezi realizátory a školkaři o předpokládaných zakázkách - pěstitelé nemají dostatečný časový plán pro napěstování materiálu v požadovaných velikostech a objemech. Poptávka soukromého sektoru a malých spotřebitelů je dlouhodobě stabilní.

Dovoz školkařského materiálu realizují obchodní řetězce a specializované importní firmy, které dokáží pružně reagovat na módní potřeby trhu. Problémem je ale kvalita dovážených výpěstků a především rozdílné klimatické podmínky lokality původu. Životnost rostlin pak většinou neodpovídá cenové hladině, v jaké jsou prodávány. Tento trend ale pomalu ustupuje se zvětšující se náročností odběratelů právě na kvalitu a původ výpěstků a dovozy se realizují adresně z klimaticky příznivějších oblastí.

Cenový vývoj výpěstků okrasných druhů

Velkoobchodní ceny školkařských výpěstků na našem i evropském trhu vykazují dlouhodobý mírný pokles. Během uplynulých dvaceti let došlo ke sblížení tuzemských cen s cenami evropských producentů, a to jak u kategorie běžných keřů tak i stromů i jehličnanů.

Zahraniční obchod ČR se školkařskými výpěstky okrasných druhů

Dovoz produktů okrasného školkařství do ČR v roce 2016 dosáhl hodnoty 729 mil Kč, oproti předcházejícímu roku 2015 se snížil o 2 %. Nejvíce dováženou skupinou jsou venkovní rostliny jednoleté a víceleté, které se podílely skoro 90 % na celkovém dovozu. Další významným artiklem dovozu je skupina mladých a venkovních rostlin.

K nejvýznamnějším dodavatelům školkařských výpěstků do ČR patří tradičně Nizozemsko, dále Německo, Itálie, Maďarsko a Rakousko.

Dovoz školkařských výpěstků do ČR (v tis.Kč)

Kód KN	Název	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
0602 3000	Rhododendrony a azalky	14 412	16 226	15 450	15 704	11 902	15 403	15 255
0602 4000	Růže celkem	29 275	35 200	26 148	30 511	24 559	22 268	24 420
0602 9045	Rostliny mladé, venkovní	32 012	16 761	31 692	22 773	30 865	26 067	11 571
0602 9049**	Stromy, keře, keříky venkovní	300 863	325 898	320 484	342 494	349 994	-	-
0602 9046	Stromy, keře, keříky s holými kořeny	-	-	-	-	-	11 531	9 104
0602 9047	Jehličnany a stále zelené stromy a keře	-	-	-	-	-	26 453	28 111
0602 9048	Stromy, keře, keříky vc. kořenů	-	-	-	-	-	106 305	109 622
0602 9050	Venkovní rostliny jednoleté, víceleté	183 771	274 300	287 102	320 509	328 297	521 311	494 964
CELKEM		560 332	668 385	680 877	731 990	745 657	729 339	693 047

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

** od 1.1.2016 rozdělení kódu KN 0602 9049 na 0602 9046, 0602 9047, 0602 9048

V roce 2016 dosáhl vývoz školkařských výpěstků hodnoty 193,6 mil. Kč, což byl meziroční nárůst o 13,6 %. Vedle vývozu na Slovensko, kam směřovalo 70 % z celkové hodnoty vývozu školkařských výpěstků, se vyváželo ve větší míře také do Německa, Polska a Rakouska. Nejsilnější vývozní položkou jsou venkovní rostliny jednoleté a víceleté.

Vývoz školkařských výpěstků z ČR (v tis.Kč)

Kód KN	Název	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
0602 3000	Rhododendrony a azalky	967	239	2 425	1 304	617	342	470
0602 4000	Růže celkem	3 534	2 922	2 181	2 612	3 052	2 470	3 376
0602 9045	Rostliny mladé, venkovní	136	193	101	73	340	362	282
0602 9049**	Stromy, keře, keříky venkovní	93 210	97 734	106 351	139 092	108 234	-	-
0602 9046	Stromy, keře, keříky s holými kořeny	-	-	-	-	-	1 973	183
0602 9047	Jehličnany a stále zelené stromy a keře	-	-	-	-	-	4 249	9 783
0602 9048	Stromy, keře, keříky vc. kořenů	-	-	-	-	-	11 594	8 494
0602 9050	Venkovní rostliny jednoleté, víceleté	53 997	45 221	70 783	77 161	58 110	172 561	174 757
CELKEM		151 845	146 308	181 841	220 242	170 411	193 550	197 345

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

** od 1.1.2016 rozdělení kódu KN 0602 9049 na 0602 9046, 0602 9047, 0602 9048

Bilance zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky okrasných druhů je dlouhodobě pasivní. V roce 2015 dosáhlo pasivum 575,2 mil. Kč. V roce 2016 se záporné saldo snížilo o 6,8 % oproti předchozímu roku na 535,8 mil. Kč. Pozitivní je trend růstu vývozu, který dosáhl maxima v roce 2014 (220,2 mil. Kč). Propad vývozu byl zaznamenán v roce 2015, kdy došlo ke snížení o téměř 23 % převážně díky velmi nepříznivému počasí (sucho). V roce 2016 se vývoz opět zvýšil o 14 % na 193,6 mil. Kč. Trend růstu hodnoty vývozu lze předpokládat i v roce 2017.

Celková bilance zahraničního obchodu s školkařskými výpěstky (v tis. Kč)

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Dovoz	560 332	668 385	680 877	731 990	743 617	729 339	693 047
Vývoz	151 845	146 308	181 841	220 242	170 411	193 550	325 724
Saldo	-408 487	-522 077	-499 036	-511 747	-575 206	-535 789	-367 323

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaj za období leden–listopad 2017

ČÁST F - ŠKOLKAŘSTVÍ OVOCNÝCH DRUHŮ V ČR

Současný stav školkařství ovocných druhů v ČR

V posledním desetiletí lze konstatovat, že situace ve školkařské výrobě ovocných druhů je poměrně stabilní. Ovocné školkařství není co do plochy rozsáhlé, ale vzhledem k vysoké intenzitě produkce z jednoho hektaru je zajímavým oborem zemědělské prvovýroby. V České republice je ovocné školkařství více zaměřeno na sektor výroby výpěstků pro zahradní centra a konečného spotřebitele. Méně pak na sektor ovocnářské výroby, což souvisí stále s nedostatečnou obnovou ovocných sadů a často i s licenční politikou zahraničních držitelů licencí. Stále více je rozvíjen speciální sektor ovocného školkařství zaměřený na krajinu, kde se znovu uplatňuje řada starých odrůd ovocných druhů.

Z pohledu evropského či světového je školkařství ovocných druhů prvotně zaměřeno na ovocnářství a produkci ovoce. Tudíž trendy v pěstování a poptávce po jednotlivých druzích ovoce se nutně odrážejí v produkci školkařských výpěstků. V Evropě je ovocné školkařství nejvíce rozvinuto v Nizozemsku, Belgii, Francii, Itálii a v neposlední řadě také v Polsku. V Polsku se v poslední době snad nejvíce v Evropě vysazují ovocné sady, tudíž spotřeba výsadbového materiálu je zde vysoká. Tamní školkařské firmy i přes svůj rychlý nárůst produkce nestačí uspokojovat poptávku. Proto se na tomto trhu uplatňuje i mnoho výpěstků z Nizozemska, Belgie či Itálie. Z evropských školek míří také značné množství výpěstků především na Ukrajinu, do zemí bývalého Sovětského svazu a na sever Afrického kontinentu. Pro uspokojení globální poptávky po ovocných školkařských výpěstcích je možno v posledních letech vidět trend sdružování jednotlivých velkých evropských školek do ještě větších korporací, které tímto dokáží hrát významnou roli v exportu ovocných stromků.

Velmi důležitá je také otázka importu výsadbového materiálu z více či méně vzdálených destinací. Dovoz rozmnožovacího materiálu z neznámých a neprověřených destinací může představovat nebyvale vysoké riziko jak pro bezprostřední okolí místa dovozu, ale často může dojít i k ohrožení širšího okruhu producentů a prodejců v naší zemi.

Podle evidence ÚKZÚZ se ovocné školkařské výpěstky v roce 2016 v ČR pěstovaly na ploše 369 ha zemědělské půdy. Následující tabulka uvádí přehled výměr hlavních ovocných druhů ve školkách.

Pěstební plochy dle skupin porostů (ha)

Skupina porostů	2015	2016	2017*
Semenné stromy	14	13	13
Podnože vegetativní a generativní	24	24	25
Matečné roubové stromy a keře	33	30	31
Zaškolkované podnože	122	93	73
Školkařské výpěstky k expedici	459	195	209
Maliník a Ostružiník	3	3	4
Jahodník	10	11	13

Pramen: ÚKZÚZ, Sekce rostlinné výroby, Oddělení trvalých kultur

Poznámka: * rok 2017 představuje pouze hrubý odhad

Produkce tuzemského školkařství ovocných druhů kolísá v posledních letech v rozmezí 8,7–14,1 mil. ks (včetně jahodníku). V roce 2016 vzrostla produkce ovocných výpěstků oproti předcházejícímu roku o 22 % na 12,1 mil. ks, tento trend bude podle předběžných výsledků pokračovat i v roce 2017. Produkce výpěstků jabloní se v posledních letech ustálila na počtech 1,1–1,5 mil. ks, produkce stromků hrušní se průměrně pohybuje na 200 tis. ks ročně.

Zvyšování produkce výpěstků třešňí a višňí souvisí s novými výsadbami těchto ovocných druhů v ČR a i v Polsku, do kterého jsou tyto výpěstky vyváženy, (zvláště výpěstky třešňí na slabě rostoucích podnožích u třešňí). V roce 2015 došlo k mírnému propadu produkce uvedených druhů peckovin. Ovšem v roce 2016 došlo k navýšení produkce o 7,3 % oproti předchozímu roku, ale v roce 2017 se produkce opět snížila a to o 17,4 %.

Produkce stromků slivoní je na stabilní úrovni, pouze s určitými výkyvy v jednotlivých letech – v roce 2015 byl zaznamenán skokový nárůst. Slivoně nacházejí uplatnění ve výsadbách produkčních sadů i u malospotřebitelů.

Produkce meruněk se snížila o 4,3 %. Stejně tak došlo ke snížení i u broskvoní a to o 8,7 %. Největší podíl výpěstků broskvoní je určen pro malospotřebitele, ovocné sady tohoto druhu se prakticky neobnovují.

Poměrně zajímavý ovocný druh, ořešák vlašský, zaznamenává nárůst v produkci. Většinou se jedná o roubované sazenice, které jsou vyváženy do Německa, Polska a Slovenska.

Výpěstky drobného ovoce - angreštu at' již roubované ve tvaru stromku či řízkované ve tvaru keře směřují výhradně na malospotřebitelský trh. Výpěstky rybízu naopak nacházejí své uplatnění při vysazování nových rybízoven. Maliník a ostružiník se v posledních letech, vlivem rozmnožování v in-vitro laboratořích, stále častěji produkují jako kontejnerované výpěstky a jsou určeny většinou pro malospotřebitele. Výrazně narostla produkce kanadských borůvek. Sazenice jsou částečně určeny pro výsadby plantáží, které se začínají v ČR rozšiřovat, většina ale končí u malospotřebitelů.

Produkce školkařských ovocných druhů v ČR (ks)

DRUH	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Angrešt	173 176	174 711	216 102	245 852	218 282	278 315	287 148
Borůvka	146 476	68 870	327 351	326 906	542 108	268 686	1 429 150
Broskvoň	107 017	90 451	122 618	151 261	136 364	124 511	81 856
Hrušeň	245 152	235 616	220 110	197 773	219 352	271 411	314 114
Jabloň	1 084 943	1 074 292	1 366 031	1 301 913	1 229 181	1 538 180	1 552 763
Jahodník	7 282 205	5 664 260	6 647 167	6 648 242	5 763 062	7 473 362	8 542 499
Kaštanovník jedlý	200	20	2 350	2 990	2 090	500	100
Kdouloň	2 287	583	328	5 871	1 827	1 269	4 863
Líska obecná	9 246	7 950	4 985	9 674	14 360	12 710	14 880
Maliník	305 781	246 087	291 503	255 852	314 368	433 588	361 097
Mandloň	2 525	1 344	794	3 098	2 940	3 570	4 363
Meruňka	177 449	154 369	185 097	200 258	242 311	231 962	161 210
Meruzalka zlatá plodová	-	-	-	75	1 601	38	17
Ořešák vlašský	74 359	68 052	80 433	100 106	83 524	79 130	109 867
Ostružiník	37 243	21 381	43 470	72 155	33 925	56 916	46 802
Prunus x (mezidruhovní kříženci)	-	-	-	2 714	4 313	1 320	598
Ribes x (mezidruhovní kříženci)	-	-	-	17 798	22 148	21 783	23 288
Rybíz bílý	38 764	56 473	59 610	61 896	63 575	76 847	75 112
Rybíz černý	246 854	221 875	204 342	296 132	177 389	230 433	184 647
Rybíz červený	197 616	242 952	253 062	238 851	238 497	278 337	247 874

DRUH	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Slivoň	321 822	235 169	266 914	306 461	372 160	368 269	339 814
Třešeň	150 502	134 613	183 573	197 622	178 724	191 874	158 212
Víšeň	41 252	36 037	50 575	86 308	72 443	137 171	124 697
CELKEM	10 644 869	8 735 105	10 526 415	10 729 808	9 934 544	12 080 182	14 064 971

Pramen: ÚKZÚZ Brno, Sekce rostlinné výroby, Oddělení trvalých kultur

Poznámka: * rok 2017 odhad

Česká republika je také producentem podnoží ovocných druhů, (viz tab. níže). V roce 2014 byla ukončena výstavba nové laboratoře zaměřené na pěstování podnoží metodou *in-vitro*, ČR se tak stala významným producentem slabě rostoucích podnoží pro třešně, slivoně a broskvoně.

Produkce podnoží pro ovocné druhy v ČR (ks)

DRUH	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Broskvomandloň	1 647	7 325	9 627	0	0	0	1 830
Broskvoň	175 156	158 561	236 821	60 200	35 850	66 450	27 100
Hrušeň	124 150	92 700	27 100	80 230	94 250	87 820	64 235
Jabloň	1 469 090	1 184 233	1 170 030	1 249 177	1 683 287	1 454 031	1 593 420
Kaštanovník	-	-	-	0	0	0	0
Kdouloň	79 958	67 860	77 860	64 029	55 250	31 230	23 213
Mahalebka	35 300	28 400	16 500	78 000	72 700	23 000	13 000
Mandloň	7 640	17 043	5 500	3 030	0	0	400
Meruňka	49 800	61 200	148 300	91 800	9 900	163 000	113 610
Meruzalka zlatá - podnožová	796 510	917 380	899 792	1 066 536	1 235 764	1 211 164	1 311 373
Ořešák vlašský	114 040	110 800	139 000	73 900	80 000	98 000	130 000
Prunus x (mezidruhová kříženci)	-	-	-	1 050 500	1 788 180	1 633 500	1 298 794
Slivoň	2 442 705	2 021 830	1 857 960	1 294 781	786 690	800 740	1 249 170
Třešeň	136 290	58 300	37 440	104 065	291 400	276 600	204 814
Víšeň	-	-	-	-	6 000	0	0
CELKEM	5 531 286	4 725 632	4 625 930	5 216 248	6 139 271	5 845 535	6 030 959

Pramen: ÚKZÚZ Brno, Sekce rostlinné výroby, Oddělení trvalých kultur

Poznámka: * rok 2017 odhad

Vývoj vegetace v roce 2016 a 2017

Na školkařské produkci ovocných druhů roku 2016 se negativně podepsal zejména předcházející velmi suchý rok. Relativně nízké úhrny srážek jak v zimním tak vegetačním období jsou zaznamenány pravidelně v posledních několika letech.

Průběhu zimy 2015/16 byl mírný, bez velkých mrazů, jen s malou sněhovou pokrývkou. V průběhu února došlo k abnormálnímu oteplení, kdy slunečné počasí a teploty připomínaly spíše pokročilé jaro. V průběhu března a dubna se opětovně ochladilo a počasí bylo na počátku jara neobvykle chladné a větrné s denními teplotami mezi 0 až 5 °C.

Zimní úhrny srážek byly sice poměrně vydatné, ale vzhledem k předcházejícímu velmi teplému a suchému jaru a létu nemohlo dojít k plnohodnotnému dosycení hlubších půdních struktur vodou. V průběhu léta nebyly teploty extrémně vysoké. Na většině území republiky však ve druhé polovině léta přetrvávalo velmi suché počasí. Ztvrdlá suchá půda v řadě oblastí působila problémy s včasnou vyorávkou výpěstků. V nejsušších oblastech republiky, zejména na jižní Moravě, byly zaznamenány opětovné problémy s výpadky na zaškolených podnožích, horší ujetelnost oček a slabě narostlé výpěstky, podobně jako v roce 2015.

Průběh zimy 2016/17 byl až do konce února poměrně stabilní. Zimní mrazy klesaly v řadě pěstitelských oblastí i pod hranici $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Přestože se jednalo o poměrně silné déle trvající mrazy, nebyla kromě teplomilných peckovin (zejména meruněk) zaznamenána velká poškození porostů.

Zatímco v Čechách byla na velké části území trvalejší sněhová pokrývka, na velké části Moravy byly zaznamenány holomrazy, kdy půda promrzala do hloubek pod 50 cm. Duben a první polovina května 2017 byly nezvykle chladné s opětovným výskytem silnějších jarních mrazů. Druhá vlna mrazů udeřila již ve značně pokročilé vegetaci a způsobila zbrzdění prodlužujícího růstu a lokálně i významnější škody, zejména na jednoletých výpěstcích teplomilných peckovin.

Od druhé poloviny května až do poloviny července panovalo velmi suché počasí i v Čechách. Přestože ke konci července a po celý srpen a září byly zejména v Čechách zaznamenány dosti velké úhrny srážek, nedošlo k plnému dosycení vodního deficitu hlubšího půdního profilu z předchozích let. Podzimní srážky, resp. rozbahněná svrchní vrstva půdy mírně komplikovala dobývku prostokořenných výpěstků.

Podobně jako v předchozích letech i v roce 2017 krupobití významně zasáhlo některé školkařské podniky.

Spotřeba a užití školkařských výpěstků ovocných druhů

Trendy v ovocné sadbě se postupem času mění. Pro objasnění současných trendů je potřeba opět rozdělit sektor na výpěstky určené pro výsadbu sadů a výpěstky určené pro soukromé zahrady.

U výpěstků pro produkční sady dominuje ovocný druh jabloně. Odrůdová skladba u jabloní se zužuje na progresivní tržní odrůdy jako je Golden Delicious, odrůdy a klony skupiny Jonagoldu, Gala a její mutace, Braeburn či barevné mutace Idaredu nebo odrůdy Red Delicious, které se v posledních letech u obchodníků dostávají znovu do kurzu. Obecně lze říci, že v současné době pokračuje éra červenoplodých mutací tržních odrůd jablek. Klubových odrůd se v ČR, v porovnání se západními zeměmi, ale i např. se Slovenskem, pěstuje jen velmi omezené množství.

Za jabloněmi následují slivoně, třešně a hrušně. Slivoň je stále stálíci v produkci výpěstků, nově se stále více produkují výpěstky třešní na slabě vzrůstných podnožích. Znovu se v posledních letech obnovují výsadby višní. Naproti tomu u pěstování hrušní, které byly ještě nedávno poměrně široce populární a často vysazovaným ovocným druhem, zůstávají zpravidla jen specializované podniky.

U výpěstků určených pro malospotřebitele byl v posledních letech zaznamenán enormní nárůst poptávky a tím i produkce po sloupovitých (kolumnárních), zakrslých a slabě rostoucích tvarech ovocných výpěstků. Tím, jak se zmenšují zahrady u domů, vyvstává také potřeba minimalizovat koruny ovocných výpěstků. Znovu se obnovuje poptávka po sazenicích kanadských borůvek, jelikož při správné agrotechnice jsou tyto rostliny schopny přinést množství zajímavého ovoce i na malých zahrádkách či v nádobách.

Ve spojení s minimalizací pěstebních ploch se v posledních dvou letech také zvýšila poptávka po drobném ovoci. Drobné ovoce, před několika lety možná trochu opomíjený ovocný druh, získává na popularitě. Určitě s tím také souvisí doba zrání tohoto ovoce a následný přímý konzum. Odpadá tak skladování ovoce mnohdy v nevyhovujících prostorech. Trendem dnešních moderních zahrad je vypěstovat si své letní ovoce a ihned jej zkonsumovat na zahrádce, popřípadě okamžitě zpracovat v kuchyni na výrobky.

Další ze zajímavých trendů pěstování na zahrádkách je spojen se zdravým, životním stylem obyvatelstva. Rozšiřuje se pěstování méně známých ovocných druhů a druhů s vysokým obsahem zdraví prospěšných

látek. K těmto druhům lze zařadit rakytník, černý bez, klanoprašku, kustovnici, brusinky a mnoho jiných ovoce přinášejících rostlin.

S rozvojem prodeje ovocných školkařských výpěstků v zahradních centrech i hobby marketech se zvyšuje produkce ovocných rostlin v kontejnerech. Výhodou těchto krytokořenných rostlin je možnost jejich výsadby po celý rok. Také prodejny, které nemají své vlastní základiště pro prodej prostokořenných stromků, vítají takovéto výpěstky, jelikož mají s nimi jednodušší manipulaci a tím je ulehčen jejich prodej. Zákazník si sám vybírá a obsluha zahradního centra pouze zajišťuje závlivku těchto rostlin. S prodejem kontejnerovaných rostlin v zahradních centrech je také spojena marketingová podpora ve formě barevných obrázků a etiket, které v zákaznících vyvolávají nejrůznější chutě na ovoce z jím vybraných rostlin.

Cenový vývoj školkařských výpěstků ovocných druhů

Ze statistického zjišťování Školkařského svazu OU ČR, které svaz provádí vždy po podzimní prodejní sezóně, vyplývá, že ceny zemědělských výrobců školkařských výpěstků se v posledních dvou letech příliš nezměnily. Následující tabulka uvádí cenové rozpětí u jednotlivých ovocných druhů a tvarů.

Pro rok 2017 a zřejmě i pro další léta odhaduje Školkařský svaz OU ČR zároveň se zvyšujícími se vstupními náklady na výrobu stálý mírný růst cen zemědělských výrobců. Zatímco v předchozích několika letech bylo hlavním důvodem navýšení cen především zavedení intervencí ČNB (nové technologické vybavení školkařských firem z větší části pochází ze zahraničí nebo i rozmnožovací materiál – rouby, očka, podnože jsou zejména u právně chráněných odrůd zahraniční provenience), je nyní hlavním důvodem navýšování ceny práce a obecný nedostatek pracovníků v ČR i do průmyslové výroby.

Ceny zemědělských výrobců školkařských výpěstků ovocných druhů (cenové rozpětí v Kč / l ks)

Druh	Tvar	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Jabloň	jednoletý štěpovanec	60–65	60–65	60–76	60–87
	zákrsek	65–80	65–80	75–102	75–102
	čtvrtekmen	70–96	70–96	80–127	80–127
Hrušeň	jednoletý štěpovanec	60–80	60–80	60–90	60–90
	zákrsek	70–90	70–90	80–127	75–127
	čtvrtekmen	75–85	75–85	85–140	85–140
Třešeň	jednoletý štěpovanec	60–100	60–00	60–100	60–100
	zákrsek	75–100	75–100	75–120	75–120
	čtvrtekmen	80–100	80–100 *	80–140	80–140
Višeň	zákrsek	70–100	70–100	80–110	80–110
	čtvrtekmen	75–100	75–100	85–110	85–110
Slivoně	jednoletý štěpovanec	65–85	65–85	65–95	60–95
	zákrsek	85–100	85–100	85–125	85–125
	čtvrtekmen	100–115	100–115	95–125	95–125
Meruňka	jednoletý štěpovanec	75–90	75–90	75–90	75–90
	zákrsek, čtvrtekmen	85–110	85–110	85–135	85–150
Broskvoň	zákrsek	85–115	85–115	85–115	85–115
	čtvrtekmen	95–130	95–130	95–120	95–150

Druh	Tvar	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Angrešt	keř	40	40	28–40	28–40
	keř kontejnerovaný	65	65	65	65
	stromek	50–75	50–75	45–75	45–75
Rybíz	keř	20–40	20–40	28–50	25–50
	stromek	45–75	45–75	45–75	45–75
Maliník	keř	12–25	12–25	12–25	12–25
	keř kontejnerovaný	35–65	35–65	35–65	35–65
Ořešák vlašský	špičák	1,00–1,30/1 cm výšky	1,00–1,30/1 cm výšky	1,00–1,30/1 cm výšky	1,20–1,30/1 cm výšky

Pramen: Školkařský svaz OU ČR

Poznámka: třešně, višně na podnoži Gisela 120–280 Kč/ks

Zahraniční obchod ČR se školkařskými výpěstky ovocných druhů

Saldo zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky ovocných druhů se dlouhodobě pohybuje v záporných hodnotách.

Dovoz školkařských výpěstků ovocných druhů má střídavou tendenci. V roce 2014 dosáhl svého maxima (64,3 mil. Kč), v roce 2015 se snížil o 38 %, k opětovnému navýšení došlo v roce 2016 na 52 mil. Kč, tj. téměř o 31 %.

Obdobný vývoj zaznamenal i vývoz školkařských výpěstků ovocných druhů, který po období klesání (až na hodnotu pouze 12 mil. Kč v roce 2013) vzrostl v roce 2014 téměř 5-ti násobně na hodnotu 60 mil. Kč. V roce 2016 došlo ke snížení o 11 % na 56 mil. Kč, v roce 2017 lze předpokládat opětovný nárůst vývozu.

Školkařské výpěstky ovocných druhů jsou do ČR dováženy z tradičních destinací – a to z Německa, Nizozemska, dále pak z Maďarska, Itálie a Slovenska. Domácí výpěstky pak směřují především na Slovensko, v posledních třech letech i do Francie, Rakouska a Belgie.

Celková bilance zahraničního obchodu se školkařskými výpěstky ovocných druhů (v tis. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017**
Dovoz	22 734	22 643	35 053	44 936	64 253	39 996	52 277	47 799
Vývoz	16 635	12 790	15 163	11 673	60 081	63 480	56 646	55 173
Saldo	-6 099	-9 853	-19 890	-33 264	-4 172	23 484	4 369	7 374

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * od 1.1.2016 rozdělení kódu KN 0602 2090 na 0602 2020, 0602 2030, 0602 2080

** údaj za období leden–listopad 2017

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
internet: www.eagri.cz
e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-419-0

Praha 2018